

którego celem jest zwiększenie aktywnego uczestnictwa seniorów w życiu społecznym. Klub działa w strukturach GOPS-u czynny jest w wymiarze 6 godzin 3 razy w tygodniu. W 2019 roku zrealizowano m.in. takie zadania jak: spotkanie seniorów z książką, spotkanie ze specjalistami, dzień filmowy, zajęcia rehabilitacyjne. Projektem objęto 20 mieszkańców gminy w wieku 60 lat i więcej.

W latach 2017-2019 przyznawaniem świadczeń rodzinnych w gminie zajmowało się Centrum Usług Wspólnych w Baranowie. W 2019 roku ogólna liczba udzielonych świadczeń była niższa niż w latach 2017-2018 (17.738 w 2017 r., 17.641 w 2018 r., 15.953 w 2019 r.), a podobnie jak liczba wypłaconych zasiłków rodzinnych i dodatków do zasiłków (14.690 w 2017 r., 14.726 w 2018 r., 13.133 w 2019 r.). Jednocześnie systematycznie spadała liczba przyznanych zasiłków pielęgnacyjnych (z 2.267 w 2017 r. do 2.134 w 2019 r.), podobnie jak liczba wypłaconych świadczeń rodzicielskich (z 211 w 2017 r. do 118 w 2019 r.).

Dane szczegółowe na temat przyznanych w gminie świadczeń rodzinnych przedstawia poniższa tabela.

Tabela 11. Świadczenia rodzinne przyznane w gminie w latach 2017-2019

	2017 r.	2018 r.	2019 r.
zasiłki rodzinne i dodatki do zasiłków rodzinnych			
liczba świadczeń	14.690	14.726	13.133
zasiłek pielęgnacyjny			
liczba świadczeń	2.264	2.188	2.134
świadczenia pielęgnacyjne			
liczba świadczeń	357	387	388
specjalny zasiłek opiekuńczy			
liczba świadczeń	125	91	95
jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka			
liczba świadczeń	91	86	85
świadczenie rodzicielskie			
liczba świadczeń	211	163	118
ogółem			
liczba świadczeń	17.738	17.641	15.953
zasiłek dla opiekuna			
liczba świadczeń	60	57	44
jednorazowe świadczenie w wysokości 4.000 zł			
liczba świadczeń	0	0	1

Źródło danych: Centrum Usług Wspólnych w Baranowie.

W analizowanym okresie CUW przyznawało również zasiłek dla opiekunów osób niepełnosprawnych. Przysługuje on osobom, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013 roku w związku z wygaśnięciem z mocy prawa (na podstawie art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 roku o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw, Dz. U. z 2012 r., poz. 1548) decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego. W latach 2017-2019 CUW wypłaciło odpowiednio 60, 57 i 44 zasiłki dla opiekuna na łączną kwotę odpowiednio 31.200, 30.440 i 27.280 zł.

Za osoby pobierające świadczenia pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy CUW opłacało składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe oraz zdrowotne. W latach 2017-2019 liczba tych składek zmniejszała się z roku na rok (498 w 2017 r., 440 w 2018 r., 426 w 2019 r.), a ich wartość ulegała wahaniom (114.849 zł w 2017 r., 109.985 zł w 2018 r., 114.586 zł w 2019 r.).

W 2019 roku Centrum Usług Wspólnych w Baranowie przyznało również 1 jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Świadczenie to przyznawane jest w oparciu o art. 10 ustawy z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, wynosi 4.000 zł i jest finansowane z dotacji celowej z budżetu państwa.

Kolejną formę pomocy udzielanej przez Centrum Usług Wspólnych w Baranowie stanowiły świadczenia z funduszu alimentacyjnego, które służą wsparciu osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej w przypadku bezskuteczności egzekucji zasądzonych świadczeń alimentacyjnych. W 2019 roku liczba rodzin, którym przyznano tę pomoc, była mniejsza niż w latach 2017-2018 (po 20 w latach 2017-2018, 16 w 2019 r.), z kolei liczba świadczeń zmniejszała się z roku na rok (z 470 w 2017 r. do 391 w 2019 r.). Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 12. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznane w gminie w latach 2017-2019

	2017 r.	2018 r.	2019 r.
liczba rodzin, którym przyznano świadczenie	20	20	16
liczba przyznanych świadczeń	470	440	391
łączna kwota wypłaconych świadczeń (w zł)	190.789	185.210	165.460

Źródło danych: Centrum Usług Wspólnych w Baranowie.

Pomoc społeczna polega również na prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej. Obejmuje ona zarówno jednostki środowiskowe, jak i instytucjonalne. W gminie Baranów, oprócz Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej i Centrum Usług Wspólnych, funkcjonują: Klub Seniora w Mroczeniu, prowadzone przez Caritas Diecezji Kaliskiej Warsztaty Terapii Zajęciowej w Słupi pod Kępem oraz Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Słupi pod Kępem. Dane szczegółowe na ich temat przedstawia poniższa tabela.

Tabela 13. Instytucje wsparcia w gminie

nazwa i adres instytucji	zakres oferowanych usług oraz kategoria klienta
Klub Seniora w Mroczeniu, Mroczeń 95, 63-604 Baranów	Zakres oferowanych usług: placówka wsparcia dziennego dysponująca 20 miejscami i oferująca usługi rehabilitacyjne, spotkania ze specjalistami, warsztaty i szkolenia, wyjazdy i imprezy okolicznościowe, zajęcia komputerowe, terapię zajęciową. Kategoria klienta: osoby w wieku emerytalnym, niepełnosprawne i osamotnione.
Warsztaty Terapii Zajęciowej w Słupi pod Kępem, ul. Katowicka 10, 63-604 Baranów.	Zakres oferowanych usług: zajęcia terapeutyczne. Kategoria klienta: osoby z niepełnosprawnością intelektualną.
Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Słupi pod Kępem, ul. Katowicka 10, 63-604 Baranów.	Zakres oferowanych usług: udzielanie schronienia, poradnictwo specjalistyczne, pomoc socjalna, pedagogiczna, grupy wsparcia. Kategoria klienta: osoby i rodziny dotknięte przemocą lub znajdujące się w sytuacji kryzysowej, osoby bezdomne, z niepełnosprawnościami.

Źródło danych: Urząd Gminy Baranów.

Mieszkańcy mają również możliwość korzystania z oferty instytucji udzielających wsparcia poza gminą. Dane szczegółowe na ich temat przedstawia poniższa tabela.

Tabela 14. Instytucje udzielające wsparcia poza gminą, z oferty których mogą korzystać lub korzystają mieszkańcy gminy

nazwa i adres instytucji	zakres oferowanych usług oraz kategoria klienta
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kępnie, ul. Sienkiewicza 26, 63-600 Kępno.	Zakres oferowanych usług: realizacja zadań powiatu z zakresu pomocy społecznej, rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej, przeciwdziałania przemocy w rodzinie, rehabilitacji społecznej oraz organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Kategoria klienta: mieszkańcy powiatu.
Punkt Interwencji Kryzysowej w Kępnie, ul. Sienkiewicza 26, 63-600 Kępno.	Zakres oferowanych usług: pomoc psychologiczna i prawna, pomoc socjalna. Kategoria klienta: osoby doświadczające przemocy.
Dom Pomocy Społecznej w Rzetni, Rzetnia 87, 63-600 Kępno.	Zakres oferowanych usług: całodobowa opieka zgodnie ze standardem określonym dla danego typu domu, w oparciu o indywidualne potrzeby jego mieszkańców. Kategoria klienta: osoby przewlekłe somatycznie chore.
Środowiskowy Dom Samopomocy w Kępnie, ul. księdza Wawrzyniaka 10, 63-600 Kępno.	Zakres oferowanych usług: podtrzymywanie i rozwijanie umiejętności uczestników niezbędnych do samodzielnego życia. Kategoria klienta: osoby z niepełnosprawnościami i zaburzeniami psychicznymi.
Gminny Ośrodek Wsparcia Rodziny w Kryzysie, Mianowice 3d, 63-600 Kępno.	Zakres oferowanych usług: schronienie, pomoc prawna, psychologiczna, praca socjalna. Kategoria klienta: osoby i rodziny w sytuacji kryzysowej, osoby bezdomne.
Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Kępnie, ul. Sienkiewicza 26, 63-600 Kępno.	Zakres oferowanych usług: udzielanie dzieciom i młodzieży pomocy psychologiczno-pedagogicznej, logopedycznej, pomocy w wyborze zawodu i kierunku kształcenia oraz udzielanie rodzicom i nauczycielom porad związanych z wychowywaniem i kształceniem dzieci i młodzieży. Kategoria klienta: dzieci, młodzież, pedagodzy, nauczyciele i rodzice.

Źródło danych: Starostwo Powiatowe i Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kępnie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Baranowie.

13. AKTYWNOŚĆ OBYWATELSKA

Przejawem społeczeństwa obywatelskiego, jedną z form jego aktywności są organizacje pozarządowe. Stanowią grupę podmiotów funkcjonujących w sferze ekonomii społecznej, która poprzez działalność ekonomiczną i pożytku publicznego służy integracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych marginalizacją społeczną, tworzeniu miejsc pracy, świadczeniu usług społecznych użyteczności publicznej oraz

rozwojowi lokalnemu.

Organizacje pozarządowe pełnią istotną rolę nie tylko w konsolidacji społeczności lokalnej, organizacyjnym wzmocnieniu władz lokalnych, lecz również zwiększają szanse rozwoju małych i średnich miejscowości. Dobrze zorganizowane środowisko może sprzyjać aktywizowaniu nie tylko pojedynczych osób i marginalizowanych grup społecznych, ale ich lokalnego otoczenia, sprzyja budowaniu samowystarczalności społeczności lokalnych poprzez uruchomienie i wykorzystanie jej zasobów.

Współpraca samorządu lokalnego z podmiotami należącymi do sektora pozarządowego nie tylko pozwala skuteczniej i efektywniej działać na rzecz rozwoju oraz poprawy warunków i jakości życia mieszkańców, lecz również umożliwia istotne odciążenie sektora publicznego w realizacji zadań.

W gminie Baranów funkcjonuje ponad 30 organizacji pozarządowych. Samorząd gminy posiada uchwalany corocznie program współpracy Gminy Baranów z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, w oparciu o który ma możliwość podejmowania z nimi współpracy.

Głównym celem współpracy z organizacjami pozarządowymi w gminie Baranów jest poprawa jakości życia oraz pełniejsze zaspokajanie potrzeb społecznych mieszkańców. Do priorytetowych działań publicznych gminy w 2019 roku należały zadania: z zakresu nauki, edukacji, oświaty i wychowania dzieci i młodzieży; wypoczynku dzieci i młodzieży; dotyczące działalności charytatywnej; na rzecz osób starszych; z zakresu kultury i sztuki; wspierające i upowszechniające kulturę fizyczną i sport; wspomagające rozwój wspólnot i społeczności lokalnych.

Poniższa tabela przedstawia dane szczegółowe na temat sektora pozarządowego w gminie.

Tabela 15. Organizacje pozarządowe w gminie

lp.	nazwa i adres organizacji	charakterystyka działania
1.	Fundacja „Wrota Wielkopolski , Rynek 21, 63-604 Baranów	Udzielanie stypendiów dla studentów pochodzących z gmin Baranów, Łęka Opatowska, Rychtal i Trzcinica, wspieranie remontu zabytkowych obiektów, działalność na rzecz osób z niepełnosprawnościami i wykluczonych.
2.	Stowarzyszenie „Wrota Wielkopolski” , ul. Jana Pawła II 2, 63-604 Baranów	Lokalne Partnerstwo Trójsektorowe działające na obszarze powiatu kępińskiego zajmujące się rozwojem obszarów wiejskich, w tym pomocą finansową dla samorządów lokalnych, lokalnych stowarzyszeń oraz przedsiębiorców.
3.	Stowarzyszenie „Słoneczny Mroczeń” , Mroczeń 140, 63-604 Baranów	Działalność na rzecz integracji międzypokoleniowej, wspieranie działalności kulturalnej, propagowanie lokalnych tradycji i rozwoju fizycznego młodzieży.
4.	Stowarzyszenie Seniorów Gminy Baranów , Rynek 21, 63-604 Baranów	Organizowanie działań ukierunkowanych na wszechstronny rozwój kulturalny i społeczny, promowanie aktywności i twórczego rozwoju osób starszych, kształtowanie i propagowanie zachowań prozdrowotnych.
5.	Stowarzyszenie Kobiet Aktywnych Gminy Baranów , Rynek 21, 63-604 Baranów	Działalność na rzecz mieszkańców gminy Baranów poprzez organizację warsztatów zajęć, działalność aktywizująca i edukacyjna.
6.	Stowarzyszenie Brass Band Nutka Łęka Mroczeńska , Słupia pod Kępem, ul. Szeroka 25, 63-604 Baranów	Działalność kulturalna, integracyjna, nauka gry na instrumentach, prowadzenie zespołu muzycznego.
7.	Stowarzyszenie „Nasze Dzieci” , Rynek 20, 63-604 Baranów	Działalność wspierająca rozwój dzieci i młodzieży, działalność kulturalna, integracyjna.
8.	Koło Gospodyń Wiejskich w Donaborowie , Donaborów, 63-604 Baranów	Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na wsi i aktywne działanie na rzecz środowisk wiejskich, działalność w kierunku poprawy sytuacji społeczno-zawodowej kobiet wiejskich i ich rodzin, propagowanie kultury, kultywowanie tradycji i folkloru wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na wsi i aktywna działalność na rzecz środowisk wiejskich, działalność w kierunku poprawy sytuacji społeczno-zawodowej kobiet wiejskich i ich rodzin, propagowanie kultury, kultywowanie tradycji i folkloru.
9.	Koło Gospodyń Wiejskich w Grębaninie , Grębanin, 63-604 Baranów	
10.	Koło Gospodyń Wiejskich w Jankowych , Jankowy, 63-604 Baranów	
11.	Koło Gospodyń Wiejskich w Joance , Joanka, 63-604 Baranów	
12.	Koło Gospodyń Wiejskich w Mariance Mroczeńskiej , Marianka Mroczeńska, 63-604 Baranów	
13.	Koło Gospodyń Wiejskich	

	w Mroczeniu, Mroczeń, 63-604 Baranów	
14.	Koło Gospodyń Wiejskich w Słupi pod Kępem, Słupia pod Kępem, 63-604 Baranów	
15.	Koło Gospodyń Wiejskich w Żurawińcu, Żurawiniec, 63-604 Baranów	
16.	Ludowy Zespół Sportowy „Orzeł” Mroczeń, Mroczeń 146, 63-604 Baranów	Popularyzacja kultury fizycznej i sportu, rekreacja.
17.	Grębański Klub Sportowy, Grębanin 101, 63-604 Baranów	Popularyzacja kultury fizycznej i sportu, rekreacja.
18.	Ludowy Klub Sportowy Jankowy 1968, Jankowy, 63-604 Baranów	Popularyzacja kultury fizycznej i sportu, rekreacja.
19.	Klub Sportowy Strażak Słupia, Słupia pod Kępem, 63-604 Baranów	Popularyzacja kultury fizycznej i sportu, rekreacja.
20.	Uczniowski Klub Sportowy „Pionier”, 63-604 Baranów	Popularyzacja kultury fizycznej i sportu, rekreacja, zagospodarowanie czasu wolnego uczniów.
21.	Uczniowski Klub Sportowy „Tornado” Donaborów, 63-604 Baranów	Popularyzacja kultury fizycznej i sportu; rekreacja, zagospodarowanie czasu wolnego uczniów.
22.	Ochotnicza Straż Pożarna w Baranowie, Rynek 21, 63-604 Baranów	Prowadzenie działalności mającej na celu zapobieganie pożarom, uczestnictwo w akcjach ratowniczych przeprowadzanych w czasie pożarów, zagrożeń ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz innych klęsk i zdarzeń, informowanie ludności o istniejących zagrożeniach pożarowych i ekologicznych oraz sposobach ochrony przed nimi, rozwijanie wśród członków ochotniczej straży pożarnej kultury fizycznej i sportu oraz prowadzenie działalności kulturalno-oświatowej i rozrywkowej.
23.	Ochotnicza Straż Pożarna w Baranowie os. Murator, ul. Jana Pawła II 2, 63-604 Baranów	
24.	Ochotnicza Straż Pożarna w Donaborowie, Donaborów 94a, 63-604 Baranów	
25.	Ochotnicza Straż Pożarna w Grębaninie, Grębanin 56a, 63-604 Baranów	
26.	Ochotnicza Straż Pożarna w Jankowych, Jankowy 5a, 63-604 Baranów	
27.	Ochotnicza Straż Pożarna w Joance, Joanka 7a, 63-604 Baranów	
28.	Ochotnicza Straż Pożarna w Łęce Mroczeńskiej, Łęka Mroczeńska 100, 63-604 Baranów	
29.	Ochotnicza Straż Pożarna w Mariance Mroczeńskiej, Marianka Mroczeńska 4b,	

	63-604 Baranów
30.	Ochotnicza Straż Pożarna w Mroczeniu , Mroczeń 146, 63-604 Baranów
31.	Ochotnicza Straż Pożarna w Słupi pod Kępem , Słupia pod Kępem, ul. Szeroka 25, 63-604 Baranów
32.	Ochotnicza Straż Pożarna w Żurawińcu , Żurawiniec, 63-604 Baranów

Źródło danych: Urząd Gminy Baranów.

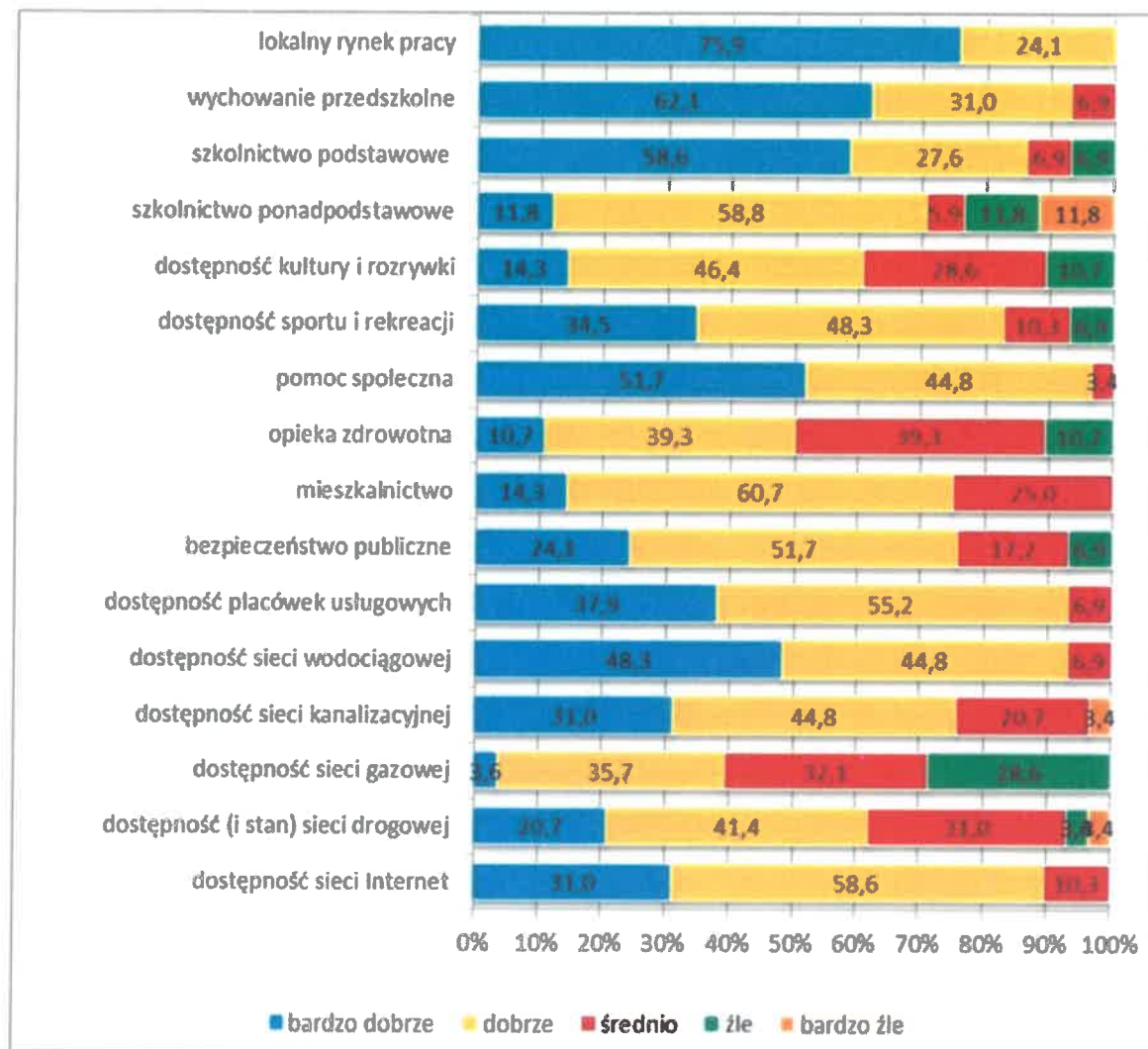
14. WYNIKI BADAŃ ANKIETOWYCH „PROBLEMY SPOŁECZNE W ŚRODOWISKU LOKALNYM”

Badania ankietowe przeprowadzone w ramach diagnozy sytuacji społecznej w gminie Baranów posłużyły identyfikacji, określeniu przyczyn i skali występujących na jej terenie problemów społecznych oraz wskazaniu działań, jakie należałoby podjąć w celu zmniejszenia ich natężenia oraz zminimalizowania ich skutków.

Badania zostały przeprowadzone przy pomocy ankiet, które zostały rozpowszechnione wśród mieszkańców gminy, w tym reprezentantów samorządu lokalnego – Wójta Gminy, Sekretarza Gminy, Skarbnika Gminy, radnych, sołtysów, pracowników Urzędu Gminy, członków komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, przedstawicieli jednostek organizacyjnych gminy, m.in. placówek oświatowych, kulturalnych, sportowych i pomocy społecznej, a także przedstawicieli jednostek służby zdrowia, policji, organizacji pozarządowych i kościoła. W sumie do analizy przedłożono 29 wypełnionych anonimowo ankiet.

W pierwszym pytaniu poproszono przedstawicieli środowiska lokalnego o ocenę warunków życia w gminie. Uzyskane odpowiedzi przedstawia poniższy wykres.

Wykres 29. Warunki życia w gminie

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

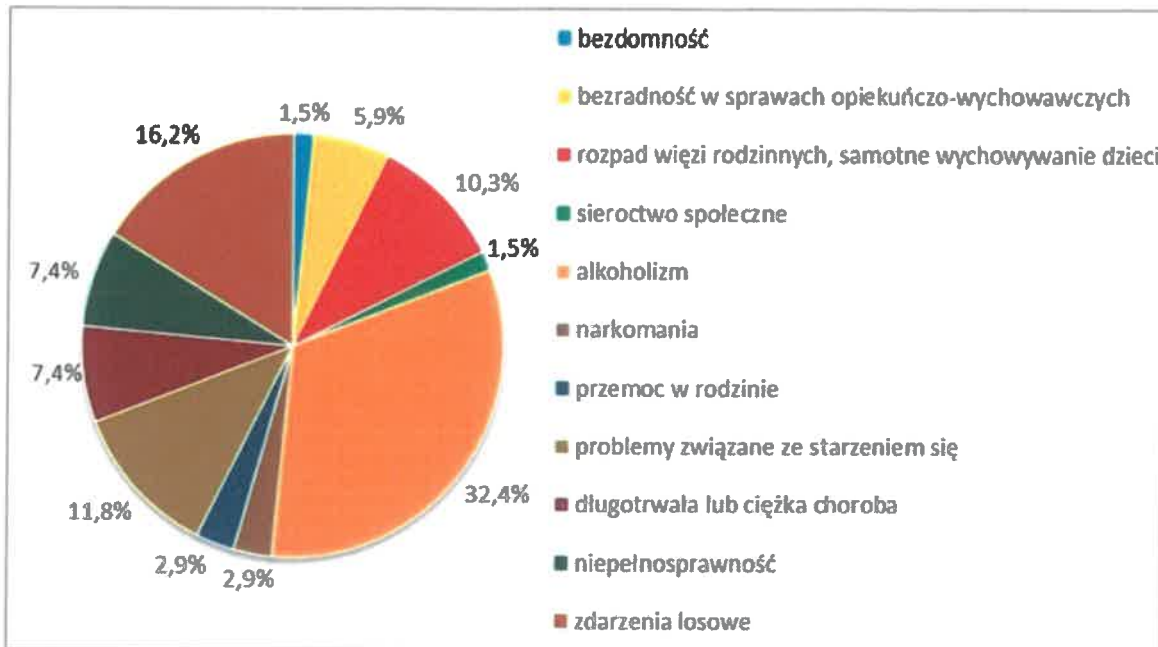
Analizując warunki życia w gminie, przedstawiciele środowiska lokalnego najwyżej ocenili lokalny rynek pracy (łącznie 100% ocen bardzo dobrych i dobrych), pomoc społeczną (w sumie 96,6% ocen bardzo dobrych i dobrych), dostęp do wychowania przedszkolnego, placówek usługowych i sieci wodociągowej (łącznie po 93,1% ocen bardzo dobrych i dobrych), sieci Internet (89,7% ocen dobrych i bardzo dobrych) i szkolnictwa podstawowego (w sumie 85,8% bardzo dobrych i dobrych).

Najniżej ankietowani ocenili dostęp do sieci gazowej (łącznie 28,6% ocen złych) oraz dostęp do szkolnictwa ponadpodstawowego (w sumie 23,6% ocen złych i bardzo złych).

W kolejnym pytaniu zapytano badanych o problemy, które najczęściej dotyczą

mieszkańców gminy. Szczegóły w tym zakresie przedstawia poniższy wykres.

Wykres 30. Problemy najczęściej dotykające mieszkańców gminy

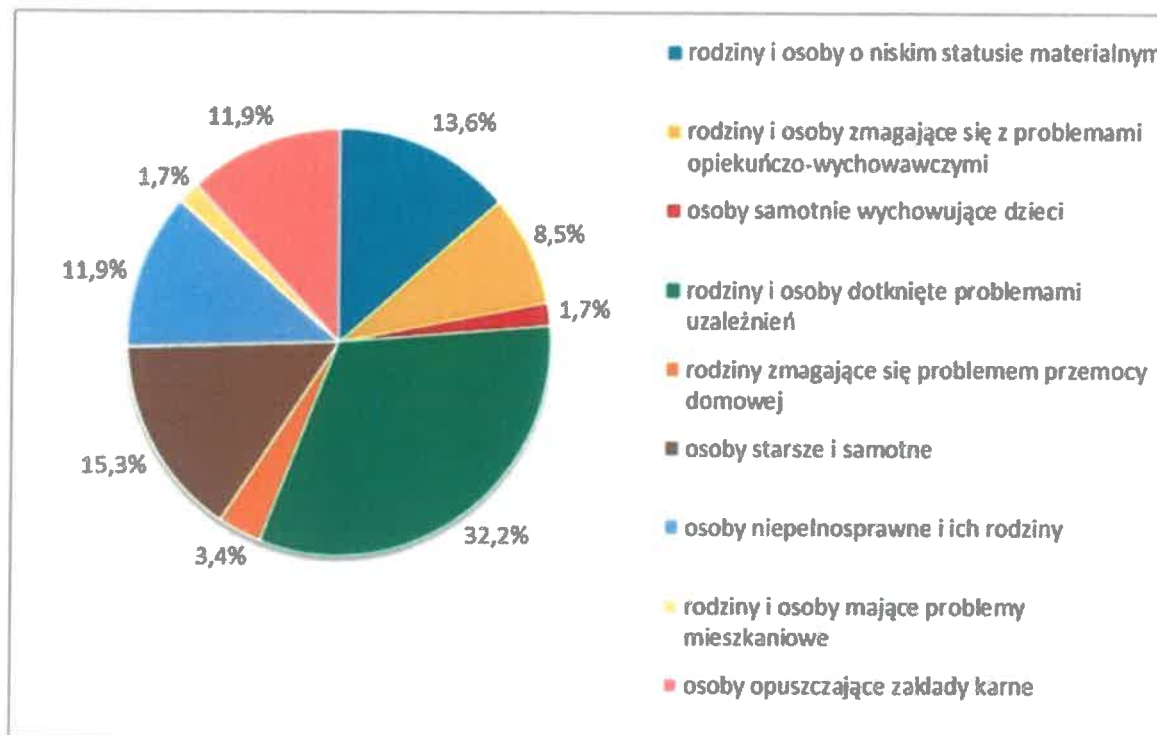

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Za problemy, który najczęściej dotykają mieszkańców gminy, respondenci uznali alkoholizm (32,4%), zdarzenia losowe (16,2%), problemy związane ze starzeniem się (11,8%) oraz rozpad więzi rodzinnych i samotne wychowywanie dzieci (10,3%).

Odpowiadając na następne pytanie, ankietowali identyfikowali grupy zagrożone wykluczeniem społecznym w gminie. Uzyskane odpowiedzi przedstawia poniższy wykres.

Wykres 31. Grupy zagrożone wykluczeniem społecznym w gminie

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Najwięcej badanych stwierdziło, że najbardziej zagrożone wykluczeniem społecznym są rodziny i osoby dotknięte problemami uzależnień (32,2%), a także osoby starsze i samotne (15,3%) oraz rodziny i osoby o niskim statusie materialnym (13,6%).

W kolejnych pytaniach poproszono badanych o opinię na temat poziomu bezrobocia w gminie oraz wskazanie działań, jakie należałoby podjąć w celu poprawy sytuacji osób nim dotkniętych. Uzyskane odpowiedzi przedstawiają poniższe wykresy.

Wykres 32. Jaki jest poziom bezrobocia w gminie?

Wykres 33. Jakie działania należałoby podjąć w celu poprawy sytuacji osób bezrobotnych?

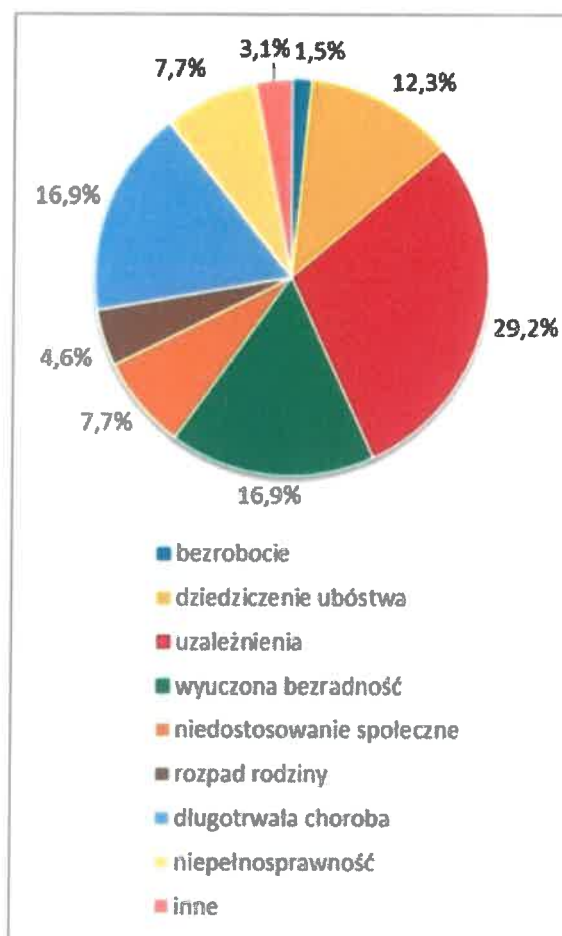
Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

W opinii zdecydowanej większości ankietowanych (łącznie 89,3%), poziom bezrobocia w gminie jest niski lub raczej niski. Jednocześnie zdaniem 7,1% badanych jest on raczej wysoki.

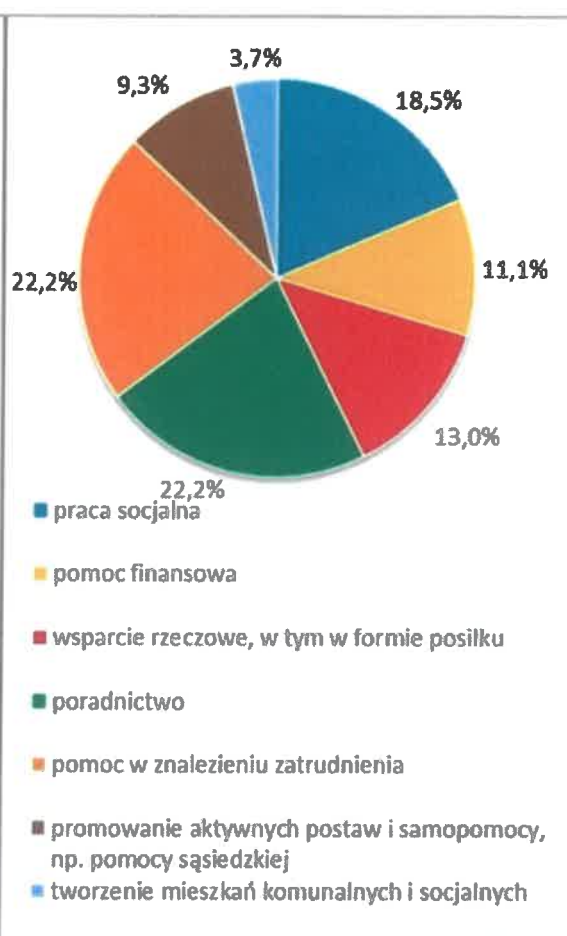
Wśród działań, jakie należałoby podjąć w celu poprawy sytuacji osób pozostających bez pracy, respondenci najczęściej wymieniali: organizowanie prac interwencyjnych, robót publicznych i prac społecznie użytecznych (26%), zacieśnianie współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w celu umożliwienia osobom bezrobotnym (poprzez świadczenie poradnictwa oraz organizowanie stażu, kursów i szkoleń; 20%) prowadzenie pracy socjalnej oraz wspieranie rozwoju przedsiębiorczości (po 16%).

W odpowiedzi na następne pytania ankietowani wskazali przyczyny ubóstwa wśród mieszkańców gminy oraz przedstawili propozycje działań, jakie powinny być podejmowane na rzecz osób nim dotkniętych. Szczegóły w tym zakresie przedstawiają poniższe wykresy.

Wykres 34. Przyczyny ubóstwa wśród mieszkańców gminy?

Wykres 35. Jakie działania powinny być podejmowane na rzecz dotkniętych problemem ubóstwa?

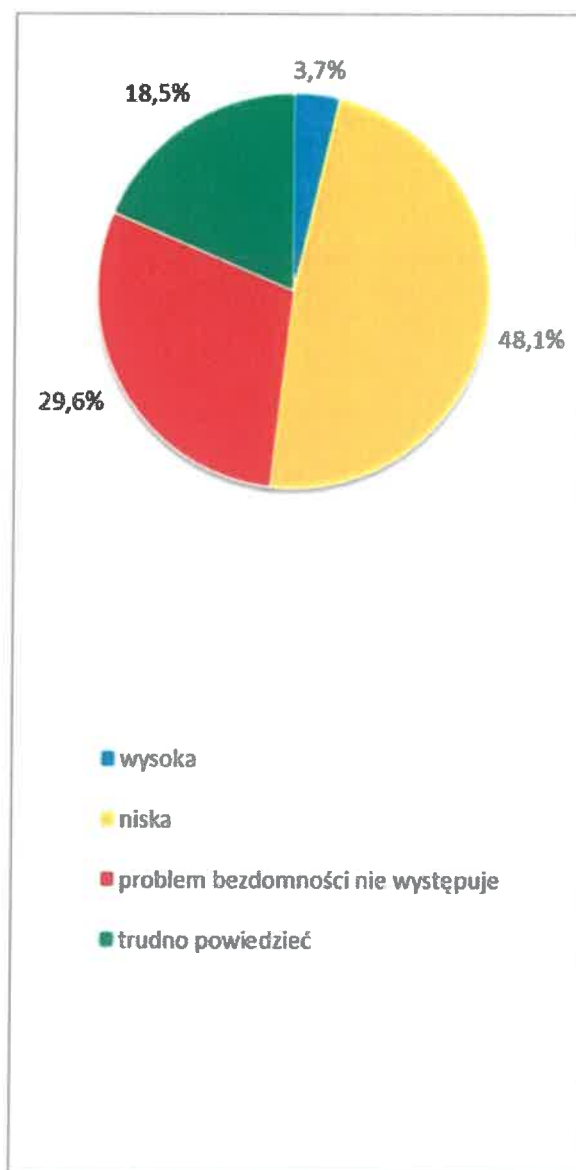
Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Wśród przyczyn popadania mieszkańców gminy w ubóstwo, ankietowani najczęściej wskazywali uzależnienia (29,2%) wyuczoną bezradność i długotrwałą chorobę (po 16,9%) oraz dziedziczenie ubóstwa (12,3%).

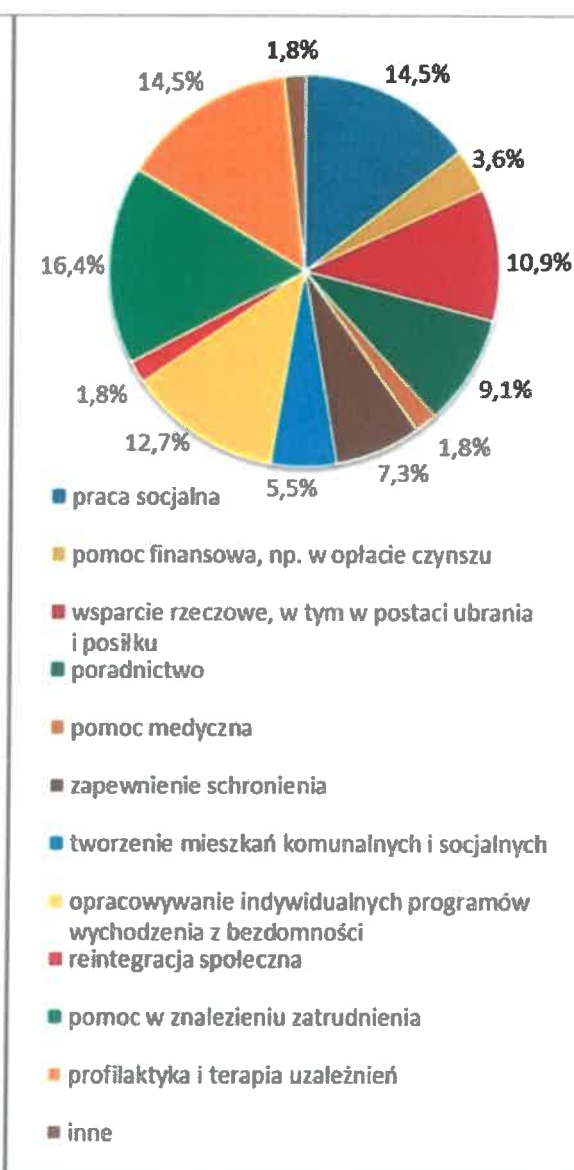
Zdaniem respondentów, by skutecznie przeciwdziałać problemowi ubóstwa, należałoby przede wszystkim udzielać poradnictwa i pomocy w znalezieniu zatrudnienia (po 22,2%) oraz prowadzić pracę socjalną (18,5%).

W kolejnych pytaniach została podjęta kwestia bezdomności – poproszono badanych o opinię na temat skali tego problemu w gminie oraz wskazanie działań, które przyniosłyby największą skuteczność w jego zapobieganiu i rozwiązywaniu. Uzyskane odpowiedzi prezentują poniższe wykresy.

Wykres 36. Jaka jest skala problemu bezdomności w gminie?

Wykres 37. Jakie działania byłyby najskuteczniejsze w zapobieganiu i rozwiązywaniu problemu bezdomności?

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

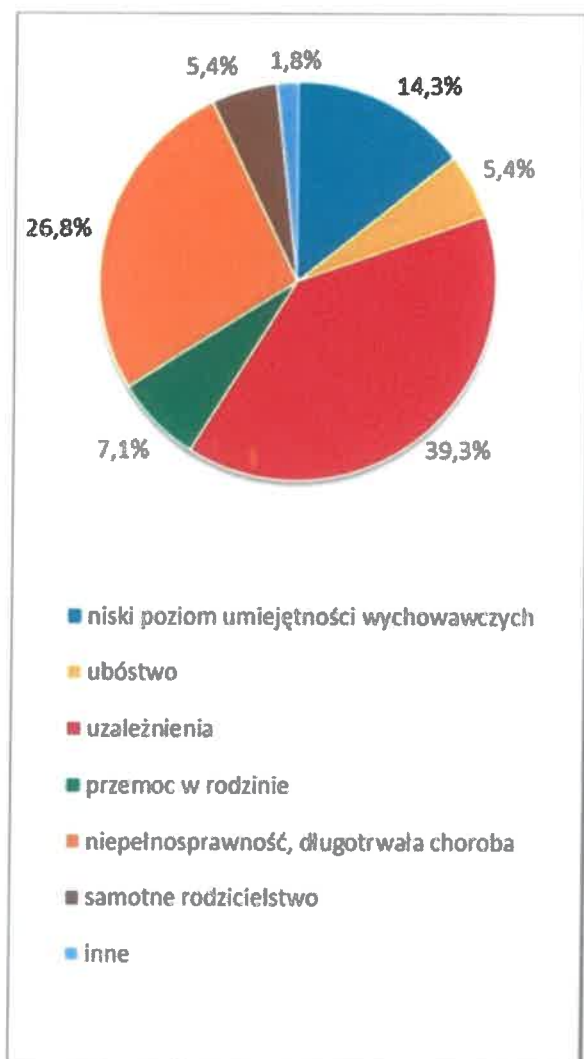
Blisko połowa respondentów (48,1%) stwierdziła, że skala bezdomności w gminie jest niska. Jednocześnie 29,6% ankietowanych odpowiedziało, że problem ten w gminie nie występuje (29,6%), 18,5% badanych nie miało na ten temat zdania.

W opinii ankietowanych największe efekty w zapobieganiu i rozwiązywaniu problemu bezdomności może przynieść udzielenie pomocy w znalezieniu zatrudnienia (16,4%), prowadzenie pracy socjalnej oraz profilaktyki i terapii uzależnień (po

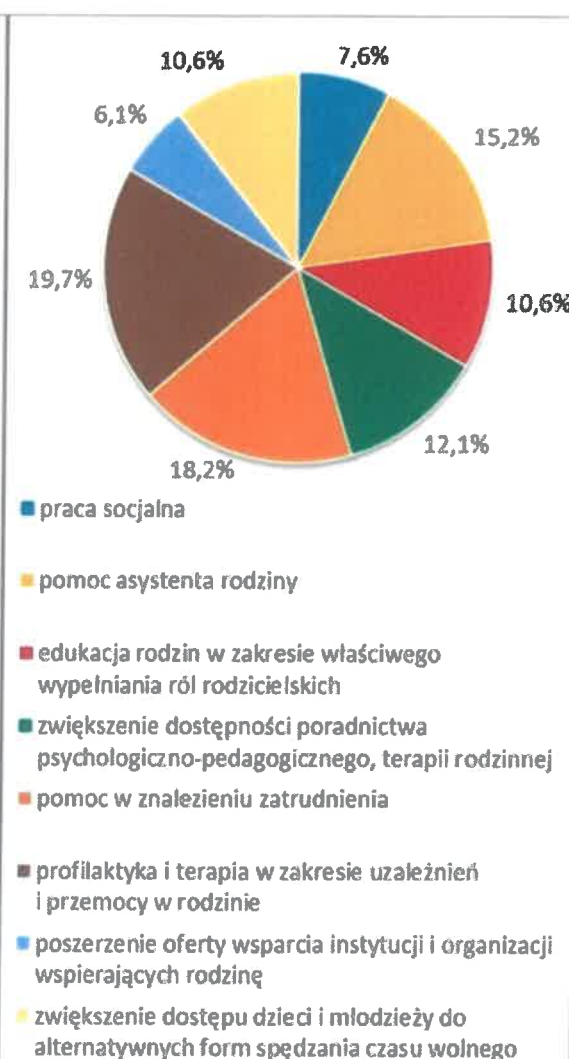
14,5%), a także opracowywanie indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności (12,7%).

W ankiecie znalazło się również pytanie pozwalające poznać opinie respondentów na temat przyczyn bezradności opiekuńczo-wychowawczej oraz w prowadzeniu gospodarstwa domowego. Uzyskane odpowiedzi prezentują poniższe wykresy.

Wykres 38. Przyczyny bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz w prowadzeniu gospodarstwa domowego w gminie

Wykres 39. Jakie działania poprawiłyby sytuację rodzin niewydolnych wychowawczo w gminie?

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

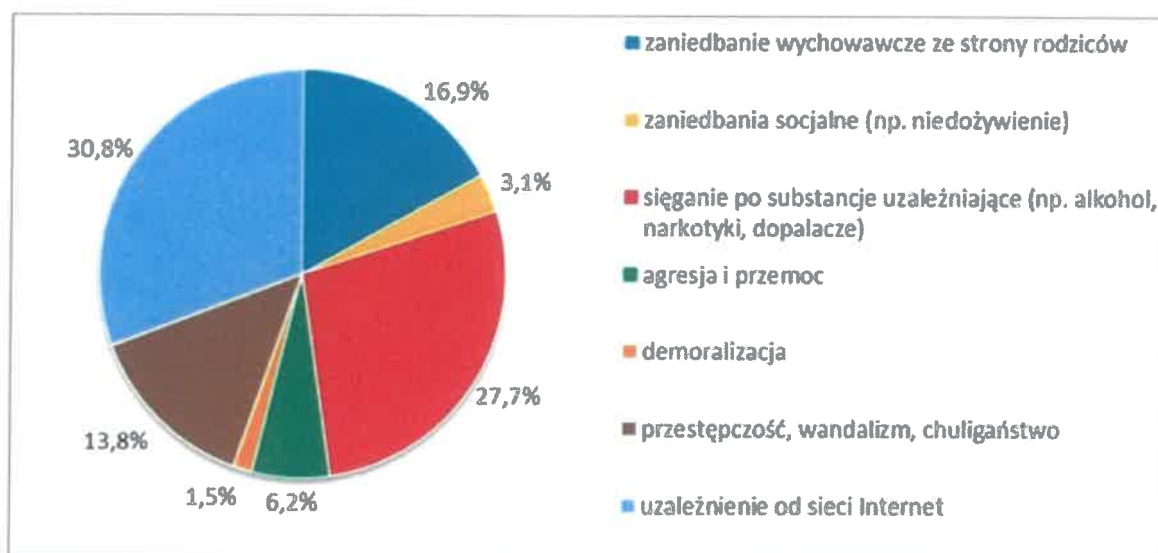
W opinii badanych głównymi przyczynami bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz w prowadzeniu gospodarstwa domowego w gminie są

uzależnienia (39,3%) oraz niepełnosprawność i długotrwała choroba (26,8%).

Wśród działań, których podjęcie mogłoby poprawić sytuację rodzin niewydolnych wychowawczo, ankietowani najczęściej wskazywali prowadzenie profilaktyki i terapii w zakresie uzależnień i przemocy w rodzinie (19,7%), udzielanie pomocy w znalezieniu zatrudnienia (18,2%), świadczenie pomocy przez asystenta rodziny (15,2%) oraz zwiększenie dostępności poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego, terapii rodzinnej (12,1%).

W uzupełnieniu odpowiedzi na poprzednie pytania, ankietowani wskazali negatywne zjawiska, na jakie najbardziej narażone są dzieci i młodzież z gminy. Szczegóły w tym zakresie przedstawia poniższy wykres.

Wykres 40. Na jakie negatywne zjawiska społeczne najbardziej narażone są dzieci i młodzież z gminy?

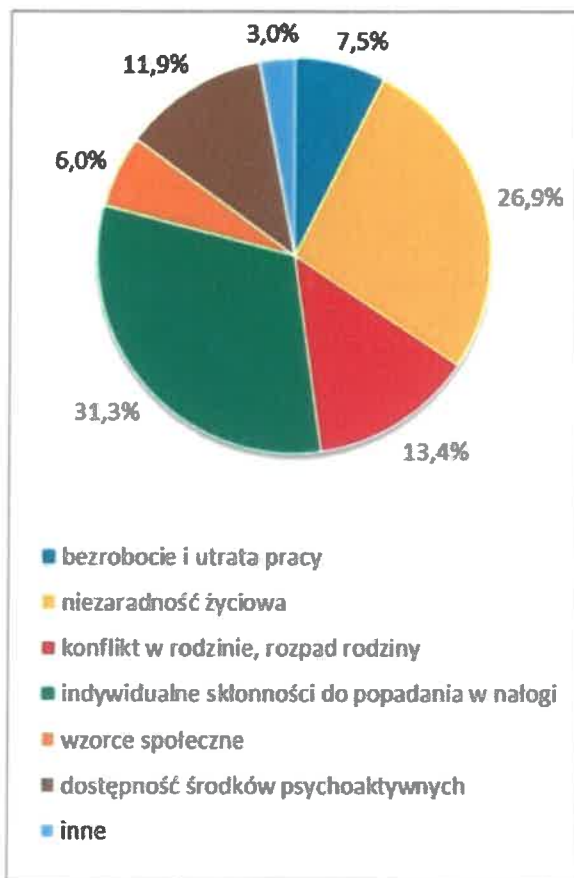

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

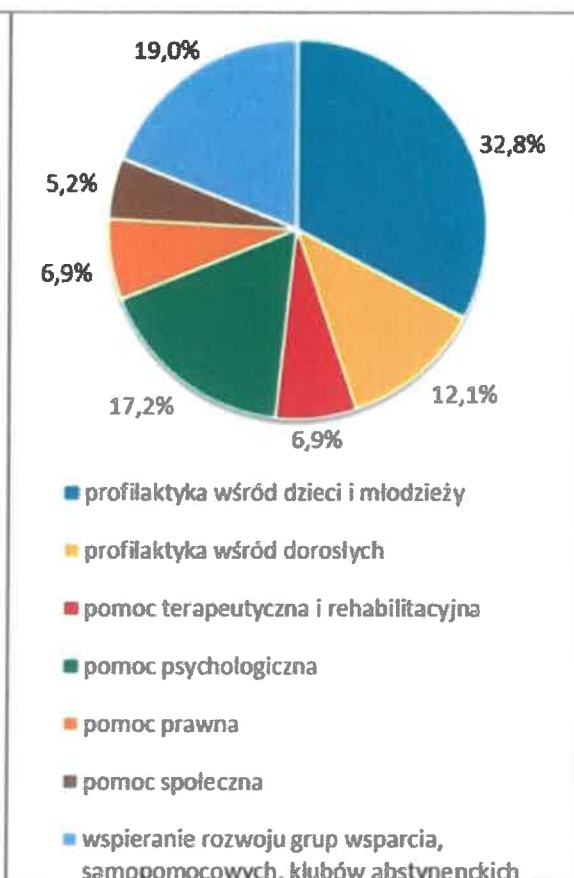
Według ankietowanych, do negatywnych zjawisk społecznych, na które najbardziej narażone są dzieci i młodzież z gminy, należą: uzależnienie od sieci Internet (30,8%), sięganie po substancje uzależniające, np. alkohol, narkotyki i dopalacze (27,7%) oraz zaniedbania wychowawcze ze strony rodziców (16,9%).

W następnych pytaniach poproszono respondentów o podanie przyczyn występowania problemu uzależnień wśród mieszkańców gminy oraz wskazanie działań, jakie powinny być podejmowane na rzecz osób i rodzin nim dotkniętych. Odpowiedzi w tym zakresie prezentują poniższe wykresy.

Wykres 41. Przyczyny występowania problemu uzależnień wśród mieszkańców gminy

Wykres 42. Jakie działania powinny być podejmowane na rzecz osób uzależnionych i ich rodzin?

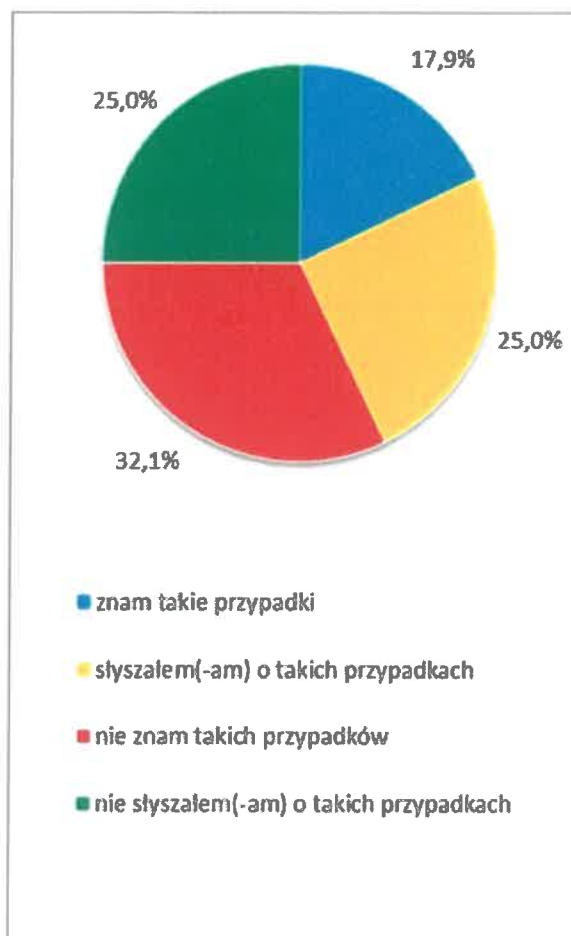
Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Do zasadniczych powodów występowania problemu uzależnień wśród mieszkańców gminy badani zaliczyli indywidualne skłonności do popadania w nałogi (31,3%) i niezaradność życiową (26,9%).

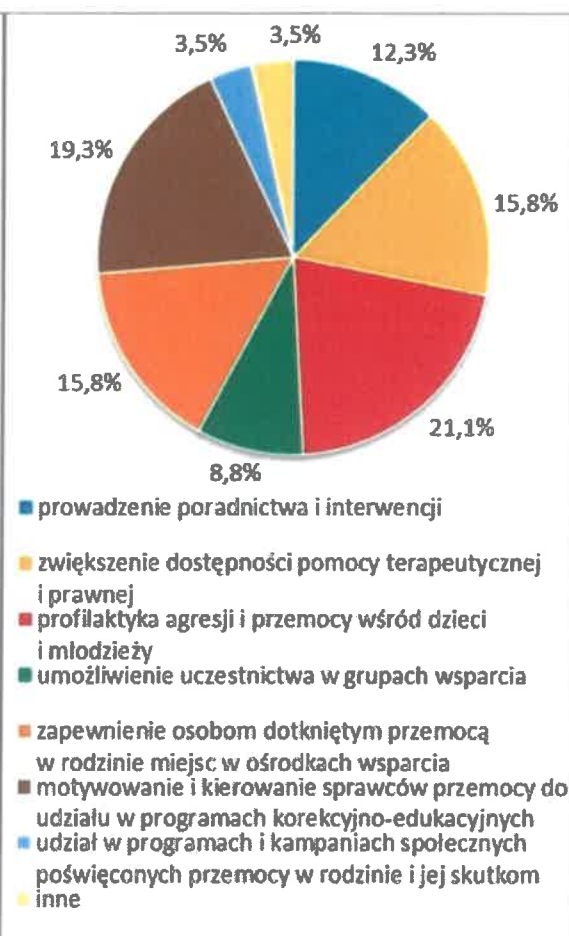
Zdaniem respondentów, podejmując działania na rzecz osób uzależnionych i ich rodzin, należy przede wszystkim skupić się na prowadzeniu profilaktyki wśród dzieci i młodzieży (32,8%), spieranie rozwoju grup wsparcia, samopomocowych (np. AA, Al-Anon), klubów abstynenckich (19%) oraz zapewnieniu dostępu do pomocy psychologicznej (17,2%).

Następnie zapytano badanych o znajomość przypadków występowania problemu, który niejednokrotnie ma swoje źródło w uzależnieniach, tj. przemocy w rodzinie, oraz poproszono o przedstawienie działań, które byłyby najskuteczniejsze w walce z tym zjawiskiem. Uzyskane odpowiedzi przedstawiają poniższe wykresy.

Wykres 43. Znajomość przypadków przemocy w rodzinie w gminie

Wykres 44. Jakie kroki byłyby najskuteczniejsze w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie?

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

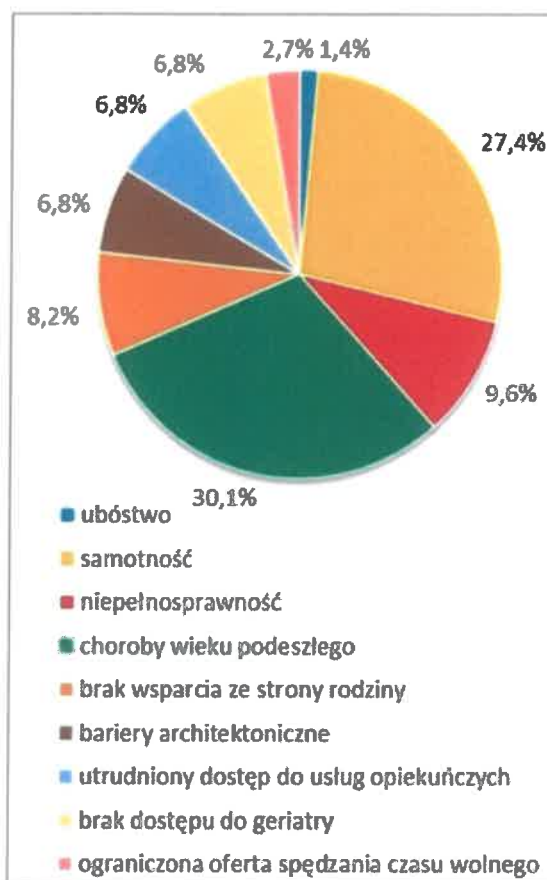
Większość badanych (łącznie 57,1%) stwierdziła, że nie zna przypadków przemocy w rodzinie w gminie lub o nich nie słyszała. Odmiennego zdania było w sumie 42,9% ankietowanych.

Zdaniem respondentów, by skutecznie przeciwdziałać przemocy w rodzinie, należy przede wszystkim prowadzić profilaktykę agresji i przemocy wśród dzieci i młodzieży (21,1%), motywować i kierować sprawców przemocy do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych (19,3%), zwiększyć dostępność pomocy terapeutycznej i prawnej oraz zapewnić osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia (po 15,8%).

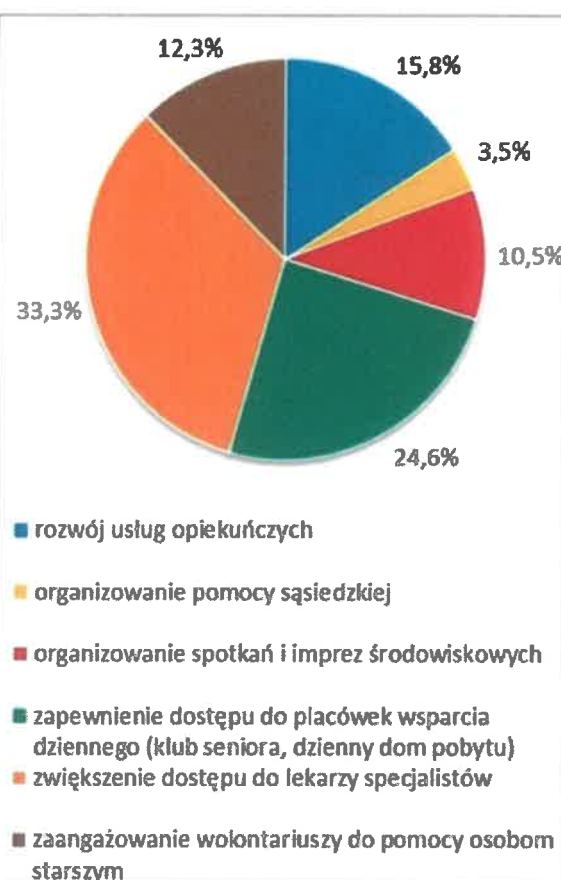
Kolejna kwestia poruszona w ankiecie dotyczyła problemów, z jakimi najczęściej zmagają się osoby starsze w gminie, oraz działań, których wdrożenie

przyczyniłoby się do poprawy ich sytuacji. Udzielone przez badanych odpowiedzi prezentują poniższe wykresy.

Wykres 45. Problemy najczęściej dotykające osoby starsze z gminy

Wykres 46. Jakie działania poprawiłyby sytuację osób starszych w gminie?

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

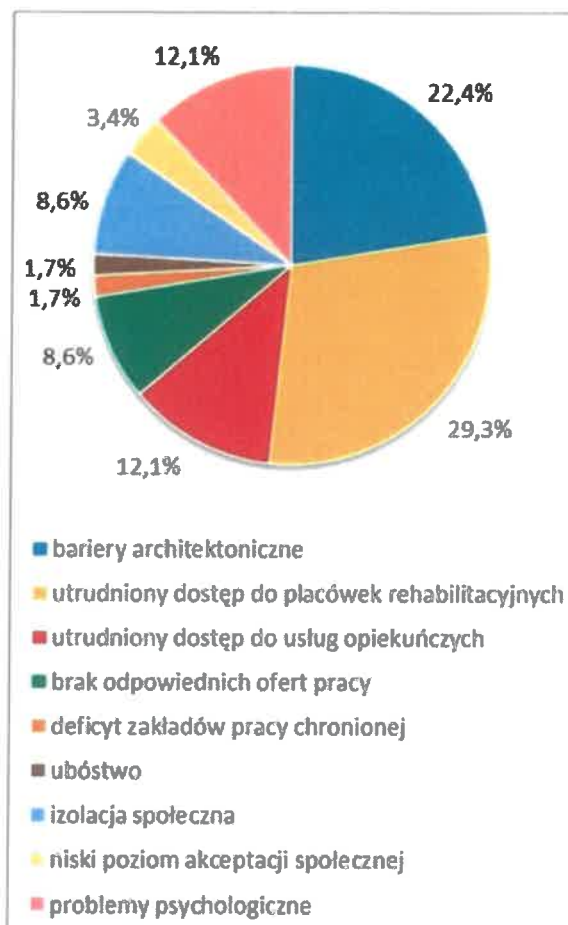
W opinii osób ankietowanych, problemami, które najczęściej dotykają seniorów w gminie, są choroby wieku podeszłego (30,1%) i samotność (27,4%).

Do działań, których realizacja mogłaby się przyczynić do poprawy sytuacji seniorów w gminie, respondenci najczęściej zaliczali: zwiększenie dostępu do lekarzy specjalistów (33,3%), zapewnienie dostępu do placówek wsparcia dziennego (klub seniora, dzienny dom pobytu; 24,6%) oraz rozwój usług opiekuńczych (15,8%).

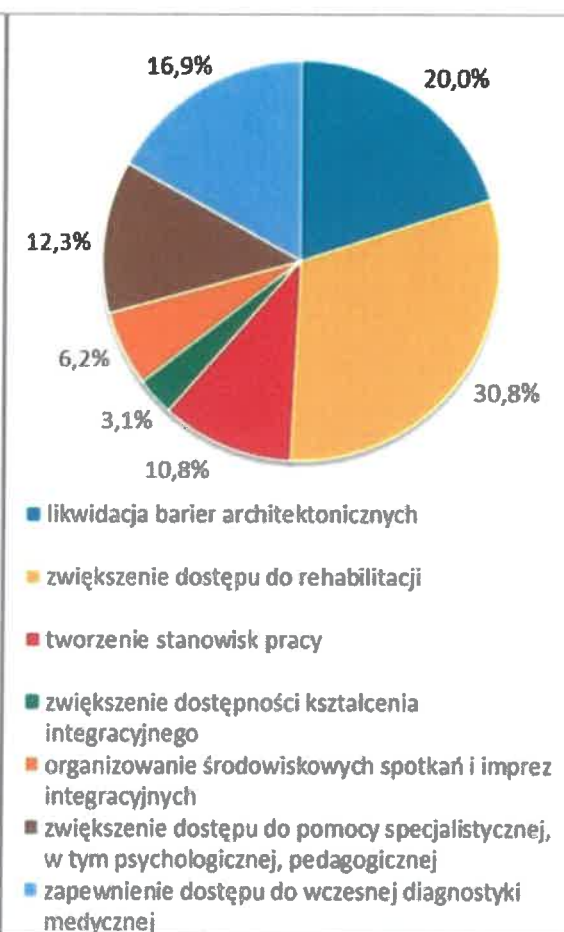
W odpowiedzi na kolejne pytania ankietowani identyfikowali problemy, których najczęściej doświadczają osoby niepełnosprawne w gminie, oraz wskazywali

działania, których podjęcie pozwoliłoby na pełniejszy ich udział w życiu społecznym. Szczegóły w tym zakresie przedstawiają poniższe wykresy.

Wykres 47. Problemy, których najczęściej doświadczają osoby niepełnosprawne z gminy

Wykres 48. Jakie działania umożliwiłyby osobom niepełnosprawnym pełniejszy udział w życiu społecznym?

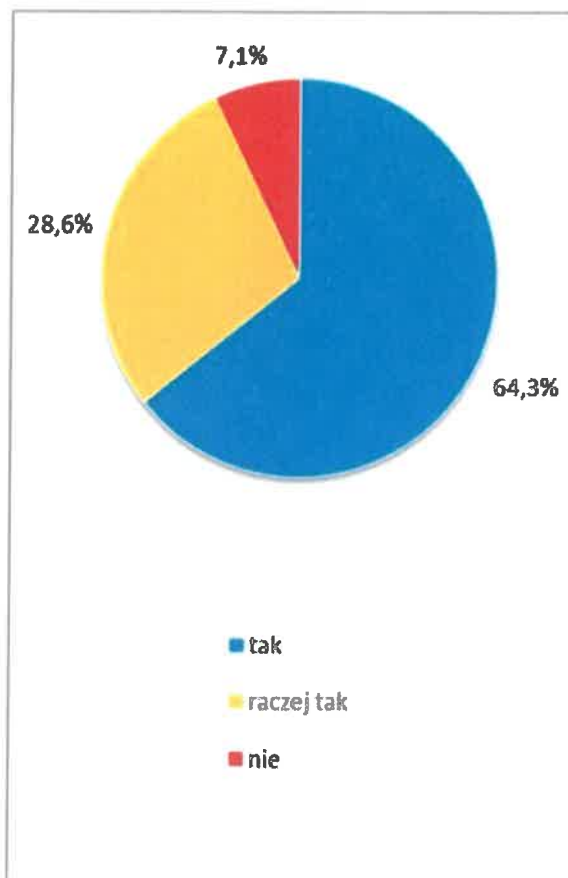
Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Według badanych problemami, z którymi najczęściej zmagają się osoby dotknięte niepełnosprawnością z gminy, są: utrudniony dostęp do placówek rehabilitacyjnych (29,3%) oraz bariery architektoniczne (22,4%).

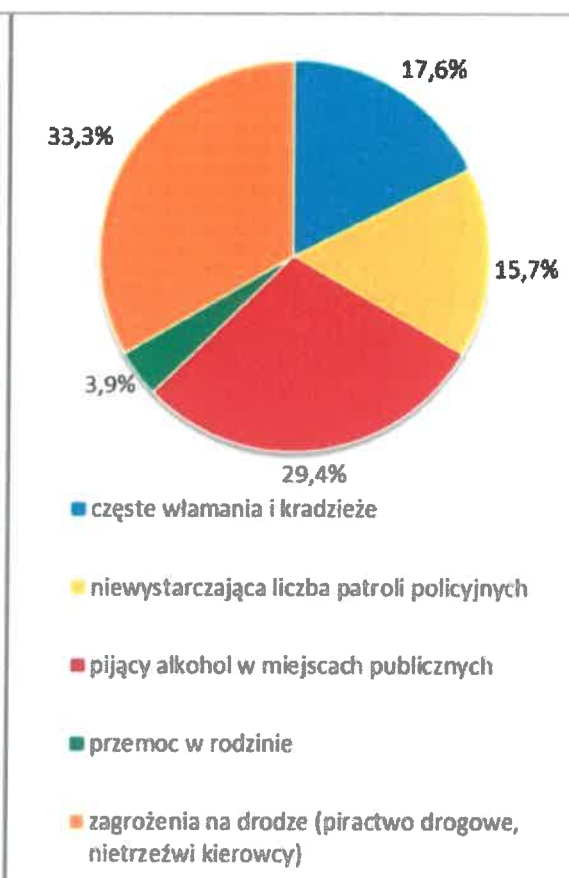
W opinii ankietowanych, działania, które umożliwiłyby osobom niepełnosprawnym pełniejszy udział w życiu społecznym, powinny skupiać się na zwiększeniu dostępu do rehabilitacji (30,8%), likwidowaniu barier architektonicznych (20%) oraz zapewnieniu dostępu do wczesnej diagnostyki medycznej (16,9%).

W ostatnich pytaniach podjęto temat stanu bezpieczeństwa w gminie – poczucia bezpieczeństwa, przyczyn jego braku oraz działań, które wpłynęłyby na jego zwiększenie. Szczegóły w tym zakresie prezentują poniższe wykresy.

Wykres 49. Czy czuje się Pani/Pan bezpiecznie w gminie?

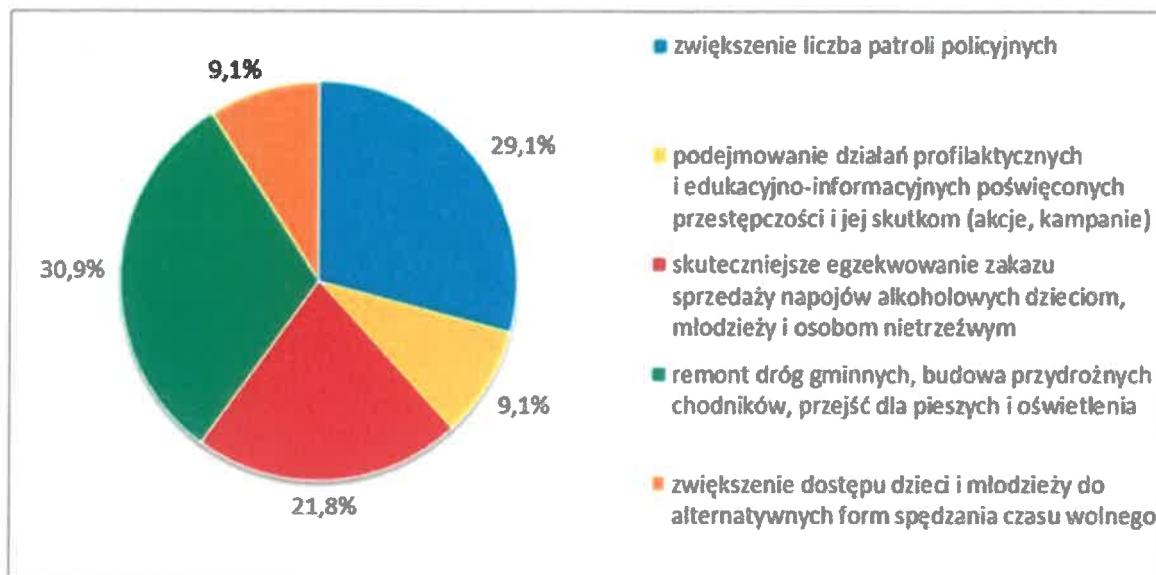

Wykres 50. Przyczyny braku bezpieczeństwa w gminie

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Wykres 51. Co wpłynęłoby na zwiększenie bezpieczeństwa publicznego w gminie?

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Zdecydowana większość ankietowanych (łącznie 92,9%) stwierdziła, że czuje się bezpiecznie bądź raczej bezpiecznie w miejscu zamieszkania. Jedynie 7,1% badanych było odmiennego zdania.

Wśród przyczyn braku bezpieczeństwa respondenci najczęściej wskazywali zagrożenia na drodze (piractwo drogowe, nietrzeźwi kierowcy; 33,3%), osoby pijące alkohol w miejscach publicznych (29,4%), częste włamania i kradzieże oraz niewystarczającą liczbę patroli policyjnych (15,7%).

Zdaniem ankietowanych na poprawę bezpieczeństwa publicznego w gminie w największym stopniu wpłynęłyby takie działania, jak: remont dróg gminnych, budowa przydrożnych chodników, przejść dla pieszych i oświetlenia (30,9%), zwiększenie liczby patroli policyjnych (29,1%) oraz skuteczniejsze egzekwowanie zakazu sprzedaży napojów alkoholowych dzieciom, młodzieży i osobom nietrzeźwym (21,8%).

15. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT jest heurystyczną techniką analityczną służącą uporządkowaniu posiadanych informacji. W przypadku strategii rozwiązywania problemów społecznych stanowi efektywną metodę identyfikacji mocnych i słabych stron lokalnego systemu pomocy społecznej oraz szans i zagrożeń, jakie przed nim stoją. Pozwala oszacować potencjał, jakim się dysponuje, oraz określić stopień, w jakim posiadane zasoby odpowiadają potrzebom i oczekiwaniom społeczności lokalnej. Analizę SWOT przeprowadzoną na potrzeby niniejszego dokumentu przedstawiono poniżej.

Mocne strony	Słabe strony
▪ dobrze rozwinięty rynek pracy i różnorodność dostępnych ofert pracy ▪ upowszechnianie ofert pracy i informacji o wolnych miejscach pracy wśród osób niepełnosprawnych ▪ zachęcanie inwestorów do tworzenia w gminie nowych miejsc pracy ▪ dobra komunikacja w gminie ▪ diagnozowanie problemu bezdomności w gminie ▪ zapewnianie wsparcia ze strony asystenta rodziny ▪ dobra dostępność opieki przedszkolnej i szkolnictwa podstawowego ▪ funkcjonowanie żłobka w gminie ▪ dostosowana do potrzeb i oczekiwań dzieci i młodzieży oferta spędzania czasu wolnego, ▪ działalność Gminnej Biblioteki Publicznej z 3 filiami ▪ dobra dostępność podstawowej opieki zdrowotnej ▪ funkcjonowanie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, grupy wsparcia dla osób z rodzin z problemem uzależnień i przemocy, Zespołu Interdyscyplinarnego	▪ deficyt podmiotów ekonomii społecznej w gminie ▪ nieodpowiednie zasoby mieszkań komunalnych, w tym socjalnych ▪ nieodpowiednie warunki do prowadzenia efektywnej pracy socjalnej ▪ brak w gminie rodzin wielopokoleniowych ▪ brak grup i ośrodków wsparcia dla rodzin i osób samotnie wychowujących dzieci ▪ niewystarczający dostęp do placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży ▪ ograniczony dostęp dzieci do wsparcia logopedycznego ▪ brak dostępu do kształcenia integracyjnego w gminie ▪ brak możliwości kontynuowania w gminie nauki na poziomie ponadgimnazjalnym ▪ brak w gminie ośrodka kultury ▪ niewystarczający dostęp rodzin dotkniętych problemami uzależnień i przemocy do pomocy terapeutycznej, rehabilitacyjnej, psychospołecznej i prawnej ▪ brak w gminie punktu konsultacyjnego świadczącego wsparcie osobom

ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie ▪ prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie ▪ informowanie osób starszych i niepełnosprawnych o przysługujących im prawach i dostępnych formach pomocy ▪ funkcjonowanie w gminie Klubu Seniora+ oraz Stowarzyszenia Seniorów Gminy Baranów ▪ prowadzenie działań prozdrowotnych wśród osób starszych ▪ dzielenie się przez seniorów swoim doświadczeniem z młodym pokoleniem ▪ funkcjonowanie w gminie Warsztatów Terapii Zajęciowej ▪ dobrze wykwalifikowana i podnosząca kwalifikacje kadra GOPS-u ▪ odpowiednia do potrzeb liczba pracowników socjalnych ▪ funkcjonowanie w gminie Centrum Usług Wspólnych ▪ posiadanie wiedzy na temat problemów społecznych występujących w gminie ▪ informowanie beneficjentów systemu pomocy społecznej o możliwościach uzyskania wsparcia ▪ odpowiednia jakość obsługi klienta i sprawnie działający system pomocy społecznej ▪ działalność różnych organizacji pozarządowych na rzecz osób potrzebujących ▪ podejmowanie współpracy z przedstawicielami kościoła ▪ zintegrowana i biorąca aktywny udział w rozwiązywaniu lokalnych problemów społecznych społeczność lokalna	i rodzinom dotkniętym problemami uzależnień i przemocy w rodzinie ▪ niewystarczające działania profilaktyczne, informacyjne, edukacyjno-szkoleniowe w zakresie uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie ▪ ograniczony dostęp do specjalistycznej opieki lekarskiej, w tym opieki geriatrycznej ▪ niewystarczająca liczba pracowników świadczących osobom starszym i niepełnosprawnym pomoc i wsparcie ▪ brak w gminie specjalistycznych usług opiekuńczych, w tym dla osób z zaburzeniami psychicznymi ▪ brak w gminie grup i instytucji wsparcia dla osób niepełnosprawnych ▪ niedostateczna baza rehabilitacyjna w gminie ▪ istnienie barier utrudniających niepełnosprawnym codzienne życie, w tym architektonicznych ▪ niska skala działań służących pozyskaniu środków finansowych z funduszy zewnętrznych na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej, m.in. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej ▪ ograniczona współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi w obszarze polityki społecznej ▪ nierozwinięty wolontariat, m.in. brak wolontariuszy mogących wspierać osoby starsze i niepełnosprawne ▪ aktywny udział mieszkańców gminy w rozwiązywaniu lokalnych problemów społecznych
---	--

Szanse	Zagrożenia
▪ rozwój przedsiębiorczości ▪ rozwój turystyki i sektora usług okołoturystycznych, w tym agroturystyki ▪ rozwój podmiotów ekonomii społecznej ▪ zwiększenie dostępu do specjalistycznej opieki medycznej ▪ duży potencjał inwestorów w regionie możliwość znalezienia zatrudnienia na lokalnym rynku pracy przez kończącą edukację młodzież ▪ możliwość pozyskania środków finansowych z funduszy zewnętrznych, m.in. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej ▪ dostęp do europejskich rynków pracy ▪ możliwość uzyskania dobrego wykształcenia i rozwoju osobistego ▪ tworzenie placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży ▪ rozwój oferty spędzania czasu wolnego, w tym infrastruktury mu służącej ▪ zwiększenie świadomości społecznej na temat uzależnień i przemocy ▪ promowanie zdrowego stylu życia ▪ wspieranie działań mających na celu aktywne uczestnictwo osób starszych i niepełnosprawnych w życiu społecznym ▪ wzrost społecznej akceptacji osób niepełnosprawnych ▪ stałe podnoszenie kwalifikacji pracowników pomocy społecznej ▪ zwiększenie aktywności społecznej ▪ rozwój sektora pozarządowego działającego w obszarze polityki społecznej ▪ utworzenie wolontariatu w gminie	▪ dziedziczenia bezrobocia ▪ niska aktywność osób bezrobotnych w poszukiwaniu pracy; brak motywacji do zmiany ▪ emigracja zarobkowa osób młodych do innych jednostek administracyjnych ▪ kryzys funkcji rodziny i jej roli w życiu społecznym; rozpad więzi rodzinnych ▪ eurosieroctwo ▪ dziedziczenie złych wzorców ▪ depresja u dzieci ▪ coraz większy dostęp do używek ▪ obniżanie się wieku inicjacji alkoholowej i narkotykowej ▪ rosnąca liczba osób, w stosunku do których istnieje potrzeba podjęcia działań interdyscyplinarnych ▪ zależność od sprawcy przemocy ▪ niska akceptacja społeczna osób niepełnosprawnych ▪ zwiększająca się liczba osób starszych i niepełnosprawnych ▪ niezadowolający poziom życia osób starszych ▪ marginalizacja problemów i potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych ▪ przeciążenie pracowników socjalnych liczbą zadań ▪ rosnące zagrożenie wypaleniem zawodowym wśród pracowników pomocy społecznej ▪ niewłaściwie finansowany system pomocy społecznej ▪ wciąż niekorzystny wizerunek sektora pomocy społecznej

16. WNIOSKI Z DIAGNOZY

Przeprowadzona w kilkunastu obszarach diagnoza sytuacji społecznej w gminie Baranów pozwoliła na zidentyfikowanie najważniejszych problemów oraz wyzwań, przed którymi w najbliższych latach stanie samorząd lokalny. Zaliczono do nich:

- zwiastujący proces starzenia się społeczności lokalnej i zwiększający ryzyko chorób i niepełnosprawności stały wzrost liczby osób starszych, któremu towarzyszy spadek liczby osób w wieku produkcyjnym;
- rozwijanie systemu pomocy osobom i rodzinom dotkniętym problemami uzależnień i przemocy domowej;
- wspieranie rodzin wymagających ochrony macierzyństwa lub wielodzietności oraz mających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej;
- dalsze wspieranie osób znajdujących się w trudnej sytuacji bytowej i wymagających aktywizacji zawodowej;
- zaspokajanie potrzeb w zakresie ochrony zdrowia, w tym zwiększenie dostępu do specjalistycznej opieki zdrowotnej;
- utrzymanie poziomu bezpieczeństwa publicznego, m.in. poprzez kontynuowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych poświęconych przestępczości;
- wzmacnianie lokalnych służb społecznych oraz rozwijanie i zacieśnienie współpracy z sektorem obywatelskim.

Wyniki diagnozy, po ich nałożeniu na kompetencje samorządu gminnego, posłużyły do sformułowania misji oraz wyznaczenia celów strategicznych, operacyjnych i kierunków działań niezbędnych do podjęcia w latach 2021-2027. Wdrożenie zaplanowanych przedsięwzięć powinno przyczynić się do poprawy jakości życia mieszkańców gminy, zmniejszenia skali występujących problemów społecznych oraz zminimalizowania ich skutków społecznych. Inicjatywy te zostały ujęte w poniżej przedstawionych obszarach.

1. **Utrzymanie seniorów i osób niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania:** zapewnienie osobom starszym odpowiedniej opieki oraz zwiększenie ich udziału w życiu społeczności lokalnej, a także ograniczenie skutków niepełnosprawności oraz tworzenie warunków do społecznej i zawodowej aktywności osób nią dotkniętych;
2. **Poprawa skuteczności wsparcia w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie oraz dostępności opieki zdrowotnej:** udzielanie pomocy

dotkniętym problemami uzależnień i przemocy w rodzinie oraz prowadzenie działalności profilaktycznej w tym zakresie, a także zaspokajanie potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia;

3. Zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego oraz stwarzanie mieszkańcom gminy warunków do rozwoju: wspieranie osób znajdujących się w trudnej sytuacji bytowej i wymagających aktywizacji, w tym pozostających bez pracy, oraz tworzenie w gminie nowych miejsc pracy;
4. Wspieranie rodzin oraz zapewnienie dzieciom i młodzieży warunków do rozwoju: pomoc rodzinom w wypełnianiu ich funkcji oraz zapewnienie dzieciom i młodzieży odpowiedniego dostępu do kształcenia i umożliwienie im wszechstronnego rozwoju;
5. Podnoszenie poziomu bezpieczeństwa publicznego w gminie: przeciwdziałanie przestępczości, w tym wśród nieletnich, oraz podejmowanie przedsięwzięć profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych poświęconych przestępczości;
6. Wzmacnianie lokalnych służb społecznych oraz rozwijanie społeczeństwa obywatelskiego: doskonalenie sektora pomocy społecznej w gminie, a także rozwijanie i wspieranie sektora pozarządowego oraz rozszerzanie współpracy z należącymi do niego organizacjami.

III. MISJA, CELE I KIERUNKI DZIAŁAŃ

Misją samorządu gminy Baranów w realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021-2027 jest:

Skuteczne aktywizowanie osób zagrożonych lub dotkniętych marginalizacją i wykluczeniem społecznym, podniesienie jakości życia mieszkańców i stwarzanie im warunków do rozwoju, wzmacnianie rodzin oraz integrowanie społeczności lokalnej.

Wypełnienie tak sformułowanej misji wymaga wdrożenia wyznaczonych celów strategicznych i operacyjnych oraz kierunków działań. Zostały one przedstawione poniżej w formie kart strategicznych, w których uwzględniono również realizatorów i partnerów w realizacji poszczególnych zapisów, źródła ich finansowania, czas realizacji oraz prognozę zmian.

Cel strategiczny 1.:

Utrzymanie seniorów i osób niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania.

Cele operacyjne:

1. Zapewnienie osobom starszym odpowiedniej opieki oraz zwiększenie ich udziału w życiu społeczności lokalnej.
2. Ograniczenie skutków niepełnosprawności oraz tworzenie warunków do społecznej i zawodowej aktywności osób nią dotkniętych.

Kierunki działań do celów operacyjnych 1-2.:

1. Udzielanie osobom starszym i niepełnosprawnym wsparcia w postaci pracy socjalnej oraz pomocy finansowej i rzeczowej.
2. Rozwijanie usług opiekuńczych i uruchomienie specjalistycznych usług opiekuńczych, w tym dla osób z zaburzeniami psychicznymi.
3. Inicjowanie i promowanie wśród mieszkańców gminy działań samopomocowych, np. pomocy sąsiedzkiej.
4. Kontynuowanie działań prozdrowotnych wśród osób starszych i niepełnosprawnych.

5. Rozwijanie oferty spędzania czasu wolnego kierowanej do osób starszych

i niepełnosprawnych – zapewnienie im odpowiedniego dostępu do edukacji, kultury i rekreacji poprzez organizowanie imprez środowiskowych, wycieczek, zajęć, spotkań integracyjnych, m.in. w ramach gminnych placówek kulturalnych oraz przy współpracy z organizacjami pozarządowymi.

6. Rozwijanie oferty działającego w gminie Klubu Seniora+.
7. Wspieranie inicjatyw służących zwiększeniu aktywności osób starszych i niepełnosprawnych oraz wykorzystujących ich potencjał.
8. Współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowym Urzędem Pracy oraz Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych, m.in. przy: likwidacji barier, zapewnieniu dostępu do rehabilitacji i sprzętu rehabilitacyjnego oraz zapewnieniu i utrzymaniu odpowiedniego zatrudnienia.
9. Zacieśnianie współpracy z działającymi na terenie gminy Warsztatami Terapii Zajęciowej.
10. Podejmowanie i rozszerzanie współpracy z instytucjami i organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych, m.in. z zakładami opieki zdrowotnej, ośrodkami wsparcia, domami pomocy społecznej, podmiotami świadczącymi usługi rehabilitacyjne, zakładami pracy chronionej, zakładami aktywności zawodowej, organizacjami pozarządowymi, a także z Kościołem.
11. Pozyskiwanie wolontariuszy mogących wspierać osoby starsze i niepełnosprawne w codziennym życiu.

Czas realizacji:

Lata 2021-2027.

Realizatorzy:

Wójt Gminy, Rada Gminy, Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Klub Seniora+, gminne placówki oświatowe i kulturalne, jednostki sportowo-rekreacyjne.

Partnerzy w realizacji:

Powiatowy Urząd Pracy i Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kępnie, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, placówki ponadpodstawowe, placówki ochrony zdrowia, pracodawcy, ośrodki wsparcia, podmioty świadczące usługi rehabilitacyjne, domy pomocy społecznej, instytucje rządowe, organizacje pozarządowe działające na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych, Kościół, społeczność lokalna.

Źródła finansowania:

Budżet samorządowy i centralny, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Fundusz Pracy, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni (krajowi i zagraniczni).

Proгноza zmian:

Efektywniejszy udział seniorów i osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, wyższy standard świadczonych usług, lepsza jakość funkcjonowania osób starszych i niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania, wzrost liczby osób usprawnionych i zatrudnionych.

Cel strategiczny 2.:

Poprawa skuteczności wsparcia w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie oraz dostępności opieki zdrowotnej.

Cele operacyjne:

1. Udzielanie pomocy dotkniętym problemami uzależnień i przemocy w rodzinie oraz prowadzenie działalności profilaktycznej w tym zakresie.
2. Zaspokajanie potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia.

Kierunki działań do celu operacyjnego 1.:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej, rehabilitacyjnej, psychologicznej, prawnej i społecznej dla osób i rodzin dotkniętych problemami uzależnień i przemocy w rodzinie, m.in. poprzez podjęcie działań w kierunku utworzenia w gminie punktu konsultacyjnego oraz podejmowanie współpracy z placówkami leczenia uzależnień i ośrodkami wsparcia świadczącymi pomoc w ww. zakresie.
2. Zintensyfikowanie w gminie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie, w szczególności kierowanej do dzieci i młodzieży, ich rodziców oraz nauczycieli.
3. Wspieranie ruchu samopomocowego w gminie, w tym grupy wsparcia dla osób z rodzin z problemem uzależnień i przemocy.
4. Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
5. Zintensyfikowanie działalności Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.
6. W razie potrzeby zapewnienie ofiarom przemocy w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia, a także kierowanie sprawców przemocy do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych; nawiązywanie współpracy w tym zakresie z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kępnie i Powiatowym Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej w Słupi pod Kępnem.
7. Tworzenie placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży w gminie.
8. Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób dotkniętych problemami alkoholowymi, narkomanii i przemocy w rodzinie.

Kierunki działań do celu operacyjnego 2.:

1. Promowanie zdrowia i prowadzenie profilaktyki zdrowotnej.
2. Zwiększenie dostępu mieszkańcom do świadczeń zdrowotnych, głównie specjalistycznych, w tym opieki geriatrycznej.
3. Podejmowanie działań wynikających z rozeznaczonych potrzeb zdrowotnych i stanu zdrowia mieszkańców, w tym opracowywanie i realizowanie programów zdrowotnych.
4. Inicjowanie przedsięwzięć lokalnych mających na celu zaznajomienie mieszkańców z czynnikami szkodliwymi dla zdrowia oraz ich skutkami.
5. Upowszechnianie wśród mieszkańców gminy informacji na temat dostępności i możliwości skorzystania ze specjalistycznych usług medycznych, w tym wykonania badań specjalistycznych.
6. Opracowanie i realizacja gminnego programu ochrony zdrowia psychicznego.

Czas realizacji:

Lata 2021-2027.

Realizatorzy:

Wójt Gminy, Rada Gminy, Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, gminne placówki oświatowe i kulturalne, jednostki sportowo-rekreacyjne, placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży.

Partnerzy w realizacji:

Placówki ochrony zdrowia, szkoły ponadgimnazjalne, placówki leczenia uzależnień, ośrodki wsparcia, specjaliści, grupy samopomocowe, instytucje rządowe, policja, prokuratura rejonowa, sąd rejonowy, kuratorzy sądowi, organizacje pozarządowe, w tym organizacje udzielające pomocy osobom i rodzinom dotkniętym problemami alkoholowymi, narkomanii i przemocy w rodzinie, Kościół, społeczność lokalna

Źródła finansowania:

Budżet samorządowy i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni.

Prognoza zmian:

Większy poziom świadomości mieszkańców w zakresie profilaktyki uzależnień

i przemocy w rodzinie, lepszy dostęp do wsparcia dla osób uzależnionych i współuzależnionych oraz dotkniętych przemocą w rodzinie, obniżenie liczby przypadków przemocy w rodzinie, większy poziom świadomości mieszkańców w zakresie profilaktyki zdrowotnej oraz zdrowego trybu życia, lepszy dostęp do opieki zdrowotnej, w tym specjalistycznej.

Cel strategiczny 3.:

Wspieranie rodzin oraz zapewnienie dzieciom i młodzieży warunków do rozwoju.

Cele operacyjne:

1. Pomoc rodzinom w wypełnianiu ich funkcji.
2. Zapewnienie dzieciom i młodzieży odpowiedniego dostępu do kształcenia i umożliwienie im wszechstronnego rozwoju.

Kierunki działań do celów operacyjnych 1-2.

1. Kontynuowanie pracy socjalnej z rodzinami, w szczególności z rodzinami wymagającymi ochrony macierzyństwa lub wielodzietności oraz mającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.
2. Utrzymanie, a w razie konieczności, zwiększenie liczby asystentów rodziny oraz, w razie potrzeby, ustanawianie rodzin wspierających dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizowanie dla nich szkoleń.
3. Prowadzenie wśród rodzin edukacji w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich oraz promowanie prawidłowego modelu rodziny, m.in. przez pracowników GOPS-u, placówek oświatowych, asystentów rodziny.
4. Zapewnienie rodzinom oraz osobom samotnie wychowującym dzieci szerszego dostępu do poradnictwa specjalistycznego.
5. Promowanie wśród pracodawców elastycznych form zatrudnienia, ułatwiających godzenie pracy z wychowaniem dzieci.
6. Dalsze wspieranie funkcjonującego na terenie gminy żłobka.
7. Kontynuowanie i wspieranie działań integracyjnych na rzecz rodzin, m.in. organizowanie imprez integracyjnych dla rodzin.
8. Poszerzenie oferty spędzania czasu wolnego dla rodzin, dzieci i młodzieży, m.in. poprzez rozwijanie służącej temu infrastruktury oraz zwiększenie liczby zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych przy wykorzystaniu zasobów

oświatowych, kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych gminy, organizowanie wypoczynku.

9. Tworzenie placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży.
10. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, m.in. poprzez zwiększenie dostępności zajęć wyrównawczych, udzielanie pomocy w nauce (np. przez wolontariuszy), przyznawanie stypendiów i zasiłków szkolnych.
11. Opracowywanie i wdrażanie programów i projektów na rzecz rodziny i dziecka, w tym współfinansowanych z funduszy zewnętrznych, np. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej i z budżetu państwa (w ramach konkursów); podejmowanie współpracy w tym zakresie z organizacjami pozarządowymi.
12. Integrowanie i koordynowanie działań na rzecz rodziny i dziecka w gminie poprzez stałą współpracę placówek oświatowych i kulturalnych, jednostek pomocy społecznej i ochrony zdrowia, policji, sądu rejonowego i kuratorów sądowych, organizacji pozarządowych i kościoła.

Czas realizacji:

Lata 2021-2027.

Realizatorzy:

Wójt Gminy, Rada Gminy, Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, gminne placówki oświatowe i kulturalne, jednostki sportowo-rekreacyjne, placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży.

Partnerzy w realizacji:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna i Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Kępnie, placówki ponadpodstawowe, placówki ochrony zdrowia, specjaliści, instytucje rządowe, organizacje pozarządowe, m.in. organizacje udzielające pomocy rodzinom i dzieciom i zajmujące się wspieraniem i upowszechnianiem kultury, turystyki, sportu i rekreacji, jednostki ochotniczej straży pożarnej, oraz Kościoł, społeczność lokalna.

Źródła finansowania:

Budżet samorządowy i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni.

Prognoza zmian:

Podniesienie poziomu wiedzy w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich, skuteczniejsze wsparcie dla rodziców mających trudności opiekuńczo-wychowawcze, rodziców samotnych i wychowujących dzieci niepełnosprawne, zwiększenie dostępności poradnictwa specjalistycznego, w tym dla osób samotnie wychowujących dzieci, podwyższenie szans edukacyjnych dla uczniów uzdolnionych i dzieci mających problemy w nauce, wzbogacenie oferty spędzania czasu wolnego oraz wzrost liczby dzieci i młodzieży z niej korzystających.

Cel strategiczny 4.:

Zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego oraz stwarzanie mieszkańcom gminy warunków do rozwoju.

Cele operacyjne:

1. Wspieranie osób znajdujących się w trudnej sytuacji bytowej i wymagających aktywizacji, w tym pozostających bez pracy.
2. Utrzymanie istniejących i tworzenie w gminie nowych miejsc pracy.

Kierunki działań do celów operacyjnych 1-2.:

1. Kontynuowanie pracy socjalnej z osobami ubogimi i bezrobotnymi, obejmującej m.in. motywowanie do podnoszenia kwalifikacji, poszukiwania zatrudnienia i rozwiązywania własnych problemów oraz zawieranie z nimi kontraktów socjalnych.
2. Podejmowanie wśród osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej działań edukacyjnych służących poprawie ich położenia oraz zapobieganiu zjawisku dziedziczenia bezrobocia i biedy, m.in. edukowanie w zakresie umiejętnego gospodarowania budżetem domowym.
3. Udzielanie przez GOPS i Centrum Usług Wspólnych pomocy osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej z systemu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych i z funduszu alimentacyjnego oraz w formie dodatków mieszkaniowych i dodatku energetycznego.
4. Udzielanie przez GOPS świadczenia wychowawczego i świadczenia „Dobry Start”.
5. Zachęcanie osób zagrożonych utratą bezpieczeństwa socjalnego do aktywnych postaw, promowanie wśród nich samopomocy, np. pomocy sąsiedzkiej, oraz organizowanie na rzecz ubogich akcji charytatywnych (np.

zbiórek).

6. Udzielanie pomocy dzieciom pochodzącym z rodzin ubogich, m.in. poprzez prowadzenie dożywiania w szkołach, wyposażenie ich w podręczniki i pomoce szkolne oraz odzież, a także organizowanie wypoczynku oraz czasu wolnego.
7. Stała współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie aktywizacji zawodowej bezrobotnych mieszkańców gminy – upowszechnianie ofert pracy, informacji o wolnych miejscach pracy, usługach poradnictwa zawodowego, szkoleniach, przygotowaniu zawodowym dorosłych i stażach, organizowanie robót publicznych, prac społecznie użytecznych, interwencyjnych i zatrudnienia socjalnego oraz udzielanie pomocy w rozpoczęciu działalności gospodarczej.
8. Wspieranie tworzenia i rozwoju podmiotów ekonomii społecznej w gminie, w tym spółdzielni socjalnych.
9. Podejmowanie działań na rzecz osób zagrożonych i dotkniętych bezdomnością, m.in. prowadzenie pracy socjalnej, udzielenie wsparcia finansowego i rzeczowego oraz w dostępie do opieki zdrowotnej i terapii uzależnień, zapewnienie schronienia; podejmowanie współpracy w tym zakresie z placówkami spoza gminy.
10. Poszerzenie w gminie zasobów mieszkań komunalnych, w tym tworzenie nowych mieszkań socjalnych oraz mieszkań chronionych.
11. Opracowanie, realizacja lub współudział w realizacji programów i projektów na rzecz zagrożonych i dotkniętych wykluczeniem społecznym, w tym współfinansowanych z funduszy zewnętrznych, np. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej oraz z budżetu państwa (w ramach konkursów).
12. Pozyskiwanie nowych inwestorów, promowanie gminy przy wykorzystaniu jej walorów, tworzenie i oferowanie terenów pod działalność gospodarczą, oferowanie inwestorom ulg podatkowych.
13. Wspieranie i promowanie przedsiębiorczości, w tym małej i średniej.
14. Wspieranie rozwoju turystyki i rekreacji w gminie, m.in. poprzez promowanie jej walorów oraz rozwijanie oferty i infrastruktury turystycznej, w tym agroturystycznej.

15. Wspieranie w gminie rolnictwa i zmian w rolnictwie w celu zwiększenia jego konkurencyjności.
16. Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi zajmującymi się wspieraniem przedsiębiorczości i inicjatyw gospodarczych oraz rozwoju gminy, udzielaniem wsparcia osobom ubogim, bezrobotnym i bezdomnym, a także z Kościołem.

Czas realizacji:

Lata 2021-2027.

Realizatorzy:

Wójt Gminy, Rada Gminy, Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Centrum Usług Wspólnych, gminne placówki oświatowe i kulturalne, jednostki sportowo-rekreacyjne, placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży.

Partnerzy w realizacji:

Powiatowy Urząd Pracy i Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kępnie, szkoły ponadpodstawowe, inwestorzy, pracodawcy, w tym lokalni przedsiębiorcy, placówki zapewniające schronienie poza gminą, placówki ochrony zdrowia, instytucje rządowe, organizacje pozarządowe, w tym organizacje zajmujące się wspieraniem przedsiębiorczości i inicjatyw gospodarczych oraz rozwoju gminy, udzielaniem wsparcia osobom bezrobotnym, ubogim i bezdomnym, a także Kościół, społeczność lokalna.

Źródła finansowania:

Budżet samorządowy i centralny, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Fundusz Pracy, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni (krajowi i zagraniczni).

Prognoza zmian:

Aktywizacja zawodowa i usamodzielnienie części dotychczasowych beneficjentów systemu pomocy społecznej, poprawa warunków ekonomicznych osób zagrożonych utratą bezpieczeństwa socjalnego, łatwiejszy dostęp do mieszkań dla osób o niskim statusie materialnym, lepsze wsparcie dla osób zagrożonych i dotkniętych bezdomnością, nowe miejsca pracy w gminie, wzrost aktywności gospodarczej w gminie.

Cel strategiczny 5.:

Podniesienie poziomu bezpieczeństwa publicznego w gminie.

Cele operacyjne:

1. Przeciwdziałanie przestępczości, w tym wśród nieletnich.
2. Podejmowanie przedsięwzięć profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych poświęconych przestępczości.

Kierunki działań do celów operacyjnych 1-2:

1. Podejmowanie w gminie przedsięwzięć edukacyjno-informacyjnych poświęconych przestępczości i jej skutkom (akcje, kampanie).
2. Podejmowanie działań profilaktyczno-edukacyjnych wśród dzieci i młodzieży, m.in. opracowywanie i realizowanie programów w placówkach oświatowych i włączanie w ich realizację policjantów.
3. Patrolowanie i wizytowanie miejsc publicznych w gminie; zwiększenie częstotliwości patroli policyjnych w miejscach najbardziej zagrożonych przestępczością, szczególnie w godzinach wieczornych i nocnych.
4. Kontynuowanie przez jednostki gminne i mieszkańców współpracy z policją, prokuraturą rejonową, sądem rejonowym, kuratorami sądowymi i organizacjami pozarządowymi na rzecz przeciwdziałania przestępczości.
5. Zapewnienie dzieciom i młodzieży alternatywnych form spędzania czasu wolnego.
6. Zapewnienie mieszkańcom bezpieczeństwa na drodze, m.in. poprzez remont dróg gminnych, budowę przejść dla pieszych, oświetlenia i miejsc parkingowych.

Czas realizacji:

Lata 2021-2027.

Realizatorzy:

Wójt Gminy, Rada Gminy, Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, gminne placówki oświatowe i kulturalne, jednostki sportowo-rekreacyjne, placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży.

Partnerzy w realizacji:

Placówki ochrony zdrowia, placówki ponadpodstawowe, prokuratura rejonowa, sąd rejonowy, kuratorzy sądowi, policja, organizacje pozarządowe, Kościół,

społeczność lokalna.

Źródła finansowania:

Budżet samorządowy i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni.

Prognoza zmian:

Wzrost zasobu wiedzy mieszkańców na temat przestępczości i jej skutków, ograniczenie przestępczości, w tym wśród młodocianych, bezpieczniejsze drogi.

Cel strategiczny 6.

Wzmacnianie lokalnych służb społecznych oraz rozwijanie społeczeństwa obywatelskiego.

Cele operacyjne:

1. Doskonalenie sektora pomocy społecznej w gminie.
2. Rozwijanie i wspieranie sektora pozarządowego oraz rozszerzanie współpracy z należącymi do niego organizacjami.

Kierunki działań do celu operacyjnego 1.

1. Systematycznie podnoszenie kompetencji przez kadrę GOPS-u, m.in. poprzez uczestnictwo w szkoleniach.
2. Dalsze zapewnianie wsparcia ze strony asystenta rodziny.
3. W razie możliwości rozszerzenie infrastruktury socjalnej w gminie.
4. Projektowanie i wdrażanie nowych instrumentów i usług służących podniesieniu jakości świadczonej pomocy.
5. Zapewnienie mieszkańcom szerszego dostępu do informacji o możliwościach uzyskania i dostępnych formach świadczeń pomocowych, m.in. poprzez utworzenie strony internetowej GOPS-u.
6. Opracowywanie i realizowanie projektów współfinansowanych z funduszy zewnętrznych, np. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej oraz z budżetu państwa (w ramach konkursów).

Kierunki działań do celu operacyjnego 2.

1. Realizowanie zadań z zakresu rozwiązywania problemów społecznych przy szerszej współpracy z sektorem pozarządowym oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego.

2. Wsparcie organizacyjne, prawne i lokalowe powstających i istniejących organizacji pozarządowych, promowanie ich działalności oraz udzielanie im pomocy w nawiązaniu współpracy międzynarodowej oraz w pozyskiwaniu środków z innych niż budżet samorządu źródeł finansowania.
3. Zachęcanie mieszkańców gminy do udziału w rozwiązywaniu lokalnych problemów społecznych – samoorganizowania się, samopomocy oraz tworzenia organizacji działających na rzecz społeczności lokalnej.
4. Wsparcie lokalnych inicjatyw społecznych.
5. Propagowanie idei wolontariatu oraz pozyskiwanie wolontariuszy do udziału w realizacji zadań dotyczących rozwiązywania problemów społecznych.

Czas realizacji:

Lata 2021-2027.

Realizatorzy:

Wójt Gminy, Rada Gminy, Urząd Gminy, Ośrodek Pomocy Społecznej i inne jednostki organizacyjne gminy.

Partnerzy w realizacji:

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Poznaniu, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kępnie, instytucje rządowe, organizacje pozarządowe, inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego, Kościół, społeczność lokalna.

Źródła finansowania:

Budżet samorządowy i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni.

Prognoza zmian:

Większe kompetencje kadr pomocy społecznej, wyższa jakość świadczonych usług, rozwój aktywności mieszkańców, zwielokrotnienie inicjatyw społecznych, różnorodność form i lepsza efektywność współpracy z sektorem pozarządowym.

IV. PROGRAMY I PROJEKTY

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Baranów na lata 2021-2027 będzie realizowana w szczególności poprzez następujące programy:

- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii,
- Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie,
- Gminny Program Wspierania Rodziny,
- Program Współpracy Gminy Baranów z organizacjami pozarządowymi.

Skuteczność wdrożenia dokumentu będzie również zależała od środków finansowych – posiadanych i pozyskanych przez samorząd gminy lub inne podmioty uczestniczące w realizacji strategii – na opracowanie i realizację innych programów oraz projektów, które będą zgodne z przyjętymi w dokumencie kierunkami działań (poniżej zaprezentowano propozycję projektu przygotowanego w trakcie prac nad strategią),

Programy i projekty powinny cechować efektywność, skuteczność i celowość. Mogą być one przyjmowane stosownymi uchwałami przez Radę Gminy i, w zależności od charakteru, realizowane w okresach rocznych, dłuższych lub krótszych.

Zaprojektowane zgodnie z zapisami strategicznymi przedsięwzięcia mogą być dofinansowywane m.in. ze środków programów resortowych (np. w ramach otwartych konkursów ofert).

Projekt 1.

Uzależnienie a funkcjonowanie rodzin w środowisku	
nazwa projektu	
wnioskodawca projektu	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Baranowie.
partnerzy w realizacji projektu	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodek terapeutyczny, Policja.
cele projektu	▪ uzyskanie wsparcia społecznego dla osób uzależnionych, ▪ zdobycie wiedzy na temat uzależnienia od alkoholu, ▪ wykazanie postawy zrozumienia, cierpliwości i opanowania.
beneficjenci projektu	Osoby uzależnione i ich rodziny.

Projekt 2.

nazwa projektu	Język angielski wykorzystywany w technologii cyfrowej
wnioskodawca projektu	Szkoła Podstawowa w Mroczeniu.
partnerzy w realizacji projektu	Gmina Baranów, Koło Gospodyń Wiejskich w Mroczeniu, Ochotnicza Straż Pożarna w Mroczeniu.
cele projektu	Nauka praktycznego wykorzystania języka obcego.
beneficjenci projektu	Mieszkańcy Mroczenia i okolic.

Projekt 3.

nazwa projektu	Klub Życzliwych
wnioskodawca projektu	Szkoła Podstawowa w Baranowie.
partnerzy w realizacji projektu	Gmina Baranów, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Baranowie, Ochotnicza Straż Pożarna w Baranowie, pracownicy służby zdrowia, nauczyciele, uczniowie.
cele projektu	▪ promowanie aktywnych postaw społecznych i samopomocy, ▪ niwelowanie problemów związanych ze starzeniem się i samotnością, ▪ stworzenie „łańcucha” usług opiekuńczych, ▪ utworzenie wolontariatu, ▪ wykorzystanie potencjału szkoły do uaktywnienia i uatrakcyjnienia życia osób starszych i niepełnosprawnych poprzez m.in. spotkania, koncerty, przedstawienia,
beneficjenci projektu	Mieszkańcy gminy Baranów – osoby starsze, samotne, niepełnosprawne.

Projekt 4.

nazwa projektu	„Sport, pasja, wychowanie – to nasze działanie”
wnioskodawca projektu	Uczniowski Klub Sportowy Tornado w Donaborowie.
partnerzy w realizacji projektu	Gmina Baranów, Szkoła Podstawowa w Donaborowie.
cele projektu	▪ aktywizacja sportowa dziewcząt, ▪ stworzenie możliwości prowadzenia wspólnej aktywności sportowej dziewcząt i chłopców, ▪ integracja rodzin i społeczności lokalnej, ▪ profilaktyka patologii, ▪ profilaktyka nadwagi.
beneficjenci projektu	Dzieci, młodzież i dorośli mieszkańcy gminy Baranów, ze szczególnym uwzględnieniem mieszkańców Donaborowa i Jankowych.

V. WDROŻENIE, MONITOROWANIE I EWALUACJA STRATEGII

Zgodnie z art. 110, pkt 4 ustawy o pomocy społecznej, koordynatorem realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Baranów na lata 2021-2027 będzie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Baranowie. Sformułowane w dokumencie kierunki działań będą wdrażane przez wyznaczonych realizatorów oraz partnerów w realizacji, w zależności od posiadanych i pozyskanych środków finansowych. Poniższa tabela przedstawia ramy finansowe strategii.

Tabela 16. Ramy finansowe strategii w latach 2021-2027 (w zł)

2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.	2025 r.	2026 r.	2027 r.
13.769.340	14.024.274	14.293.201	14.577.520	14.878.772	15.198.640	15.360.000

Źródło danych: Urząd Gminy Baranów.

Do przygotowania ram finansowych strategii wykorzystano prognozowaną w budżecie gminy wielkość wydatków w pomocy społecznej oraz w innych obszarach polityki społecznej (dział 851 Ochrona zdrowia, rozdział 85153 Przeciwdziałanie narkomanii, rozdział 85154 Przeciwdziałanie alkoholizmowi, dział 852 Pomoc społeczna, dział 853 Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej, 854 Edukacyjna opieka wychowawcza, dział 855 Rodzina). Prognozę tę oparto o wysokość środków finansowych poniesionych na realizację zadań w ww. działach w latach 2017-2019.

Monitoring zapisów strategicznych, polegający na zbieraniu i analizowaniu informacji dotyczących realizowanych bądź zrealizowanych już działań, będzie prowadzony przez podmioty realizujące strategię i współdziałające w jej realizacji.

Gromadzone dane pozwolą zidentyfikować i rozwiązać problemy, które pojawiają się w trakcie wdrażania dokumentu, oraz stwierdzić, z myślą o podjęciu działań korygujących, czy realizacja wyznaczonych działań zmierza w słusznym kierunku. Monitoring strategii dostarczy również informacji pozwalających na przeprowadzenie jej ewaluacji, która umożliwi ustalenie rzeczywistych rezultatów wdrożenia dokumentu – czy uzyskane efekty są zgodne z przyjętymi wcześniej zamierzeniami i na co miały wpływ.

Informacja na temat realizacji strategii oraz osiągniętych rezultatów będzie przygotowywana corocznie w formie raportu monitoringowego. Poza oceną wdrożenia

zapisów strategicznych, będzie on zawierał propozycje rozwiązań (np. programów celowych) oraz, w przypadku stwierdzenia istotnych zmian społecznych lub nowych potrzeb, podjęcie działań korygujących i wszelkich prac mających na celu aktualizację obowiązującej strategii.

W celu skutecznego i sprawnego opracowywania raportu monitoringowego, Wójt Gminy może powołać zespół zadaniowy, w skład którego wejdą przedstawiciele podmiotów realizujących strategię i współdziałających w jej realizacji, w tym pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Do oceny stopnia wdrożenia strategii zostaną wykorzystane przedstawione poniżej wskaźniki monitoringowe. W większości są one dostępne w zbiorach statystyki publicznej oraz w zasobach informacyjnych podmiotów realizujących strategię i współdziałających w jej realizacji.

Przygotowany zestaw wskaźników monitoringowych ma charakter otwarty, co oznacza, że w trakcie wdrażania strategii, może być on zmodyfikowany, w tym poszerzony o nowe wskaźniki, które w odpowiedni sposób będą charakteryzowały przebieg realizacji zapisów strategicznych.

Cel strategiczny 1.:

- liczba osób w wieku poprodukcyjnym i ich udział w ogóle mieszkańców,
- liczba osób starszych i niepełnosprawnych objętych pracą socjalną,
- liczba seniorów i osób niepełnosprawnych objętych pomocą społeczną,
- liczba osób objętych usługami opiekuńczymi i specjalistycznymi usługami opiekuńczymi, w tym dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- liczba osób z gminy korzystających z klubu seniora,
- liczba obiektów, w których zlikwidowano bariery,
- liczba osób objętych usługami rehabilitacyjnymi,
- liczba nowo utworzonych miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych,
- liczba osób z gminy korzystających z ośrodków wsparcia dziennego poza gminą,
- liczba osób z gminy objętych całodobową opieką w domach pomocy społecznej,
- liczba wolontariuszy wspierających osoby starsze i niepełnosprawne.

Cel strategiczny 2.:

- liczba osób objętych pomocą terapeutyczną i rehabilitacyjną,
- liczba rodzin objętych wsparciem psychologicznym, prawnym oraz z systemu

- pomocy społecznej z powodu alkoholizmu, narkomanii i przemocy w rodzinie,
- liczba osób objętych pomocą w ramach punktu konsultacyjnego,
 - liczba grup samopomocowych oraz liczba osób objętych w ich ramach wsparciem,
 - liczba udzielonych porad i przeprowadzonych interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
 - liczba osób objętych oddziaływaniem zespołu interdyscyplinarnego,
 - liczba osób umieszczonych w ośrodkach wsparcia,
 - liczba osób skierowanych do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych,
 - liczba przedsięwzięć w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej,
 - liczba osób objętych świadczeniami zdrowotnymi,
 - liczba opracowanych i realizowanych programów zdrowotnych oraz liczba osób nimi objętych.

Cel strategiczny 3.:

- liczba rodzin objętych pracą socjalną,
- liczba asystentów rodziny oraz liczba rodzin objętych przez nich wsparciem,
- liczba osób i rodzin objętych poradnictwem specjalistycznym oraz liczba porad,
- liczba dzieci do lat 3. objętych opieką,
- liczba placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży oraz liczba osób objętych w ich ramach opieką,
- liczba opracowywanych i realizowanych programów i projektów na rzecz rodziny i dziecka oraz liczba osób nimi objętych.

Cel strategiczny 4.:

- liczba osób bezrobotnych, ubogich i bezdomnych objętych pracą socjalną,
- liczba beneficjentów systemu pomocy społecznej objętych wsparciem z powodu bezrobocia, ubóstwa i bezdomności,
- liczba osób i rodzin objętych wsparciem w postaci świadczeń pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych i z funduszu alimentacyjnego oraz w formie dodatków mieszkaniowych i dodatku energetycznego,
- liczba rodzin objętych świadczeniem wychowawczym i świadczeniem „Dobry Start”,
- liczba dzieci z rodzin ubogich objętych wsparciem,
- wielkość stopy bezrobocia,

- liczba osób bezrobotnych w gminie, w tym liczba osób objętych przez Powiatowy Urząd Pracy różnymi formami wsparcia,
- liczba podmiotów ekonomii społecznej,
- liczba osób bezdomnych, którym zapewniono schronienie,
- liczba mieszkań komunalnych i socjalnych,
- liczba programów i projektów na rzecz zagrożonych i dotkniętych marginalizacją i wykluczeniem społecznym,
- liczba nowych inwestorów,
- liczba podmiotów gospodarczych.

Cel strategiczny 5.:

- liczba popełnionych i wykrytych przestępstw,
- liczba przedsięwzięć edukacyjno-informacyjnych,
- liczba zrealizowanych inwestycji w celu poprawy bezpieczeństwa na drodze.

Cel strategiczny 6.:

- liczba pracowników GOPS-u, w tym liczba pracowników socjalnych,
- liczba asystentów rodziny oraz liczba rodzin objętych przez nich wsparciem,
- liczba szkoleń, w których uczestniczyła kadra pomocy społecznej,
- liczba organizacji pozarządowych funkcjonujących w obszarze polityki społecznej,
- liczba wspieranych przez samorząd gminy organizacji pozarządowych.

SPIS TABEL I WYKRESÓW

Tabele:

Tabela 1. Dodatki mieszkaniowe i energetyczne przyznane w gminie w latach 2017-2019.....	19
Tabela 2. Placówki oświatowe oraz opieki nad dziećmi do lat 3 w gminie.....	26
Tabela 3. Placówki kulturalne w gminie.....	28
Tabela 4. Obiekty sportowo-rekreacyjne w gminie.....	28
Tabela 5. Zakłady opieki zdrowotnej i apteki w gminie.....	29
Tabela 6. Populacje osób, u których występują różne kategorie problemów alkoholowych.....	34
Tabela 7. Podmioty mogące wspierać mieszkańców gminy dotkniętych problemami uzależnień i przemocy w rodzinie.....	37
Tabela 8. Kadra GOPS-u w 2019 roku.....	41
Tabela 9. Wydatki na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej i innych obszarów polityki społecznej w gminie w latach 2017-2019.....	41
Tabela 10. Formy świadczeń pomocy społecznej udzielonych w gminie przez GOPS w latach 2017-2019.....	45
Tabela 11. Świadczenia rodzinne przyznane w gminie w latach 2017-2019.....	48
Tabela 12. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznane w gminie w latach 2017-2019.....	50
Tabela 13. Instytucje wsparcia w gminie.....	50
Tabela 14. Instytucje udzielające wsparcia poza gminą, z oferty których mogą korzystać lub korzystają mieszkańcy gminy.....	51
Tabela 15. Organizacje pozarządowe w gminie.....	53
Tabela 16. Ramy finansowe strategii w latach 2021-2027 (w zł).....	90

Wykresy:

Wykresy 1-2. Ludność gminy oraz jej struktura wiekowa w latach 2017-2019..	15
Wykresy 3-4. Ruch naturalny i saldo migracji ludności gminy w latach 2017-2019.....	16
Wykres 5. Mieszkania w gminie w latach 2016-2018.....	19
Wykres 6. Mieszkania pozostające w zasobach gminy w latach 2017-2019.....	19
Wykres 7. Użytki rolne, lasy i grunty leśne, pozostałe grunty i nieużytki (w ha)	

w gminie.....	20
Wykres 8. Podmioty gospodarcze w gminie w latach 2017-2019.....	21
Wykres 9. Podmioty gospodarcze w gminie w poszczególnych sekcjach Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) w 2019 roku.....	21
Wykres 10. Mieszkańcy gminy posiadający zatrudnienie w latach 2016-2018*.	23
Wykres 11. Bezrobotni w gminie według płci w latach 2017-2019.....	23
Wykres 12. Stopa bezrobocia w powiecie kępińskim, w województwie wielkopolskim i w kraju w latach 2017-2019 (w %).....	24
Wykresy 13-16. Bezrobotni w gminie na koniec 2019 roku według wieku, czasu pozostawania bez pracy, stażu pracy oraz poziomu wykształcenia.....	25
Wykres 17. Osoby niepełnosprawne w ogóle mieszkańców gminy w 2002 roku.	31
Wykres 18. Struktura wiekowa osób niepełnosprawnych w gminie w 2002 roku	31
Wykres 19. Osoby niepełnosprawne w wieku 13 lat i więcej w gminie według poziomu wykształcenia w 2002 roku.....	32
Wykres 20. Osoby niepełnosprawne w gminie według aktywności ekonomicznej w 2002 roku.....	32
Wykres 21. Mieszkańcy gminy zaliczeni przez PZON w Kępnie do osób niepełnosprawnych i stopnia niepełnosprawności w latach 2017-2019.	33
Wykres 22. Środki finansowe wydatkowane na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień i przemocy w rodzinie w gminie w latach 2017-2019.....	35
Wykres 23. Wybrane dane dotyczące rynku napojów alkoholowych w gminie oraz działalności GKRPA w latach 2017-2019.....	36
Wykres 24. Osoby w gminie, którym w latach 2017-2019 udzielono pomocy i wsparcia.....	43
Wykres 25. Osoby i rodziny w gminie, którym w latach 2017-2019 przyznano świadczenie.....	43
Wykres 26. Osoby i rodziny w gminie, którym w latach 2017-2019 przyznano świadczenie pieniężne.....	43
Wykres 27. Osoby i rodziny w gminie, którym w latach 2017-2019 przyznano świadczenie niepieniężne.....	43
Wykres 28. Powody przyznawania pomocy społecznej w gminie w latach 2017-2019 (liczba osób w rodzinach).....	44
Wykres 29. Warunki życia w gminie.....	56
Wykres 30. Problemy najczęściej dotyczące mieszkańców gminy.....	57

Wykres 31. Grupy zagrożone wykluczeniem społecznym w gminie.....	58
Wykres 32. Jaki jest poziom bezrobocia w gminie?.....	59
Wykres 33. Jakie działania należałoby podjąć w celu poprawy sytuacji osób bezrobotnych?.....	59
Wykres 34. Przyczyny ubóstwa wśród mieszkańców gminy?.....	60
Wykres 35. Jakie działania powinny być podejmowane na rzecz dotkniętych problemem ubóstwa?.....	60
Wykres 36. Jaka jest skala problemu bezdomności w gminie?.....	61
Wykres 37. Jakie działania byłyby najskuteczniejsze w zapobieganiu i rozwiązywaniu problemu bezdomności?.....	61
Wykres 38. Przyczyny bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz w prowadzeniu gospodarstwa domowego w gminie.....	62
Wykres 39. Jakie działania poprawiłyby sytuację rodzin niewydolnych wychowawczo w gminie?.....	62
Wykres 40. Na jakie negatywne zjawiska społeczne najbardziej narażone są dzieci i młodzież z gminy?.....	63
Wykres 41. Przyczyny występowania problemu uzależnień wśród mieszkańców gminy.....	64
Wykres 42. Jakie działania powinny być podejmowane na rzecz osób uzależnionych i ich rodzin?.....	64
Wykres 43. Znajomość przypadków przemocy w rodzinie w gminie.....	65
Wykres 44. Jakie kroki byłyby najskuteczniejsze w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie?.....	65
Wykres 45. Problemy najczęściej dotyczące osoby starsze z gminy.....	66
Wykres 46. Jakie działania poprawiłyby sytuację osób starszych w gminie?....	66
Wykres 47. Problemy, których najczęściej doświadczają osoby niepełnosprawne z gminy.....	67
Wykres 48. Jakie działania umożliwiłyby osobom niepełnosprawnym pełniejszy udział w życiu społecznym?.....	67
Wykres 49. Czy czuje się Pani/Pan bezpiecznie w gminie?.....	68
Wykres 50. Przyczyny braku bezpieczeństwa w gminie.....	68
Wykres 51. Co wpłynęłoby na zwiększenie bezpieczeństwa publicznego w gminie?.....	69

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY

Marian Kremer

96

UZASADNIENIE
DO UCHWAŁY NR XXII/162/2020
RADY GMINY BARANÓW

z dnia 4 grudnia 2020 roku

Zgodnie z treścią art. 16b ust. 1 i art. 17 ust. 1 pkt. 1 Ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej, gmina zobowiązana jest do opracowania strategii rozwiązywania problemów społecznych. Strategia zawiera w szczególności diagnozę sytuacji społecznej, prognozę zmian w zakresie objętym strategią; określenie celów strategicznych projektowanych zmian, kierunków niezbędnych działań, sposobu realizacji strategii oraz jej ram finansowych, wskaźników realizacji zadań, w szczególności dotyczy grup korzystających z działań pomocowych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Baranowie oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym. Zawarte w niej cele i zadania, obrazują pożądany, przyszły stan, przewidziany do osiągnięcia w terminie objętym planem realizacji. Dotyczą one rozwiązywania występujących problemów społecznych w Gminie Baranów, a w szczególności:

- wsparcia osób bezrobotnych, niepełnosprawnych, starszych i bezdomnych,
- objęcia pomocą osób samotnie wychowujących dzieci, rodzin dysfunkcyjnych oraz rodzin doznających przemocy domowej,
- profilaktyki w zakresie ochrony zdrowia i uzależnień,
- edukacji publicznej.

Strategia obejmuje również działania w zakresie doskonalenia współpracy między poszczególnymi jednostkami służb społecznych (samorządowe jednostki organizacyjne, organizacje pozarządowe). Poszerza i uzupełnia w ten sposób istniejące formy pomocy i wsparcia osób oraz rodzin tego wymagających. Strategia powstała w oparciu o diagnozę problemów społecznych w Gminie Baranów.

W związku z powyższym, biorąc również pod uwagę zadania z zakresu pomocy społecznej, określone w ustawie o samorządzie gminnym, zasadne jest uchwalenie powyższej uchwały.

Bogumiła Lewandowska-Siwiek